

**KONSOLIDERET UDGAVE
AF TRAKTATEN
OM DEN EUROPÆISKE UNION**

OVERSIGT**TRAKTATENS TEKST**

	<i>Side</i>
Præambel	9
AFSNIT I — Fælles bestemmelser	10
AFSNIT II — Bestemmelser om ændring af traktaten om oprettelse af Det Europæiske Økonomiske Fællesskab med henblik på oprettelse af Det Europæiske Fællesskab	13
AFSNIT III — Bestemmelser om ændring af traktaten om oprettelse af Det Europæiske Kul- og Stålfællesskab	14
AFSNIT IV — Bestemmelser om ændring af traktaten om oprettelse af Det Europæiske Atomenergifællesskab	14
AFSNIT V — Bestemmelser om en fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik	14
AFSNIT VI — Bestemmelser om politisamarbejde og retligt samarbejde i kriminalsager .	23
AFSNIT VII — Bestemmelser om forstærket samarbejde	31
AFSNIT VIII — Afsluttende bestemmelser	33

HANS MAJESTÆT BELGIERNES KONGE, HENDES MAJESTÆT DANMARKS DRONNING, PRÆSIDENTEN FOR FORBUNDSREPUBLIKKEN TYSKLAND, PRÆSIDENTEN FOR DEN HELLENSKE REPUBLIK, HANS MAJESTÆT KONGEN AF SPANIEN, PRÆSIDENTEN FOR DEN FRANSKE REPUBLIK, PRÆSIDENTEN FOR IRLAND, PRÆSIDENTEN FOR DEN ITALIENSKE REPUBLIK, HANS KONGELIGE HØJHED STORHERTUGEN AF LUXEMBOURG, HENDES MAJESTÆT DRONNINGEN AF NEDERLANDENE, PRÆSIDENTEN FOR DEN PORTUGISISKE REPUBLIK, HENDES MAJESTÆT DRONNINGEN AF DET FORENEDE KONGERIGE STORBRITANNIEN OG NORDIRLAND ⁽¹⁾,

SOM ER BESLUTTET PÅ at markere en ny fase i den europæiske integrationsproces, der blev indledt med oprettelsen af De Europæiske Fællesskaber,

SOM ERINDRER OM den historiske betydning af at bringe det europæiske kontinents deling til ophør og om behovet for at tilvejebringe et solidt grundlag for opbygningen af fremtidens Europa,

SOM BEKRÆFTER den betydning, de tillægger principperne om frihed, demokrati og respekt for menneskerettighederne samt de grundlæggende frihedsrettigheder og retsstatsprincippet,

SOM BEKRÆFTER den betydning, de tillægger de grundlæggende arbejdsmarkedsmæssige og sociale rettigheder som defineret i den europæiske socialpagt, der blev undertegnet i Torino den 18. oktober 1961, og i fællesskabspagten om arbejdstagernes grundlæggende arbejdsmarkedsmæssige og sociale rettigheder fra 1989,

SOM ØNSKER at styrke solidariteten mellem deres folk, samtidig med at de respekterer disses historie, kultur og traditioner,

SOM ØNSKER at udbygge institutionernes demokratiske og effektive virkemåde yderligere for at sætte disse i stand til inden for en fælles institutionel ramme bedre at udføre de opgaver, der pålægges dem,

SOM HAR DET FORSÆT at opnå en styrkelse af og konvergens mellem deres økonomier og at indføre en Økonomisk og Monetær Union, som i overensstemmelse med denne traktat omfatter en fælles og stabil valuta,

SOM ER BESLUTTET PÅ at fremme økonomiske og sociale fremskridt for deres folk under hensyn til princippet om bæredygtig udvikling og som led i gennemførelsen af det indre marked samt i tilvejebringelsen af øget samhørighed og miljøbeskyttelse, og på at gennemføre politikker, der sikrer, at fremskridt med hensyn til økonomisk integration ledsages af parallelle fremskridt på andre områder,

SOM HAR DET FORSÆT at indføre et fælles borgerskab for statsborgerne i deres lande,

⁽¹⁾ Den Tjekkiske Republik, Republikken Estland, Republikken Cypern, Republikken Letland, Republikken Litauen, Republikken Ungarn, Republikken Malta, Republikken Østrig, Republikken Polen, Republikken Slovenien, Den Slovakiske Republik, Republikken Finland og Kongeriget Sverige er efterfølgende blevet medlemmer af Den Europæiske Union.

SOM HAR DET FORSÆT at gennemføre en fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik, herunder gradvis udformning af en fælles forsvarspolitik, som vil kunne føre til et fælles forsvar i overensstemmelse med artikel 17, og derved styrke den europæiske identitet og uafhængighed med det formål at fremme fred, sikkerhed og fremskridt i Europa og i verden som helhed,

SOM ER BESLUTTET PÅ at lette den frie bevægelighed for personer, samtidig med at deres befolkningers sikkerhed og tryghed sikres ved oprettelsen af et område med frihed, sikkerhed og retfærdighed i overensstemmelse med bestemmelserne i denne traktat,

SOM HAR DET FORSÆT at videreføre processen hen imod en stadig snævrere sammenslutning mellem de europæiske folk, i hvilken beslutningerne træffes så nært på borgerne som muligt i overensstemmelse med subsidiaritetsprincippet,

SOM TAGER de yderligere skridt i betragtning, der skal tages for at fremme den europæiske integration,

HAR VEDTAGET at oprette en Europæisk Union, og har med dette mål for øje udpeget som befuldmægtigede:

(listen over befuldmægtigede er ikke gengivet)

SOM, efter at have udvekslet deres fuldmagter og fundet dem i god og behørig form, er blevet enige om følgende bestemmelser:

AFSNIT I

FÆLLES BESTEMMELSER

Artikel 1

Ved denne traktat opretter de HØJE KONTRAHERENDE PARTER indbyrdes en EUROPÆISK UNION, i det følgende benævnt »Unionen«.

Denne traktat udgør en ny fase i processen hen imod en stadig snævrere union mellem de europæiske folk, hvor beslutningerne træffes så åbent som muligt og så tæt på borgerne som muligt.

Unionens grundlag er De Europæiske Fællesskaber samt den politik og det samarbejde, som indføres ved denne traktat. Unionen har til opgave på en sammenhængende og solidarisk måde at tilrettelægge forbindelserne mellem medlemsstaterne og mellem deres folk.

Artikel 2

Unionen har som mål:

- at fremme økonomiske og sociale fremskridt og et højt beskæftigelsesniveau og opnå en afbalanceret og bæredygtig udvikling, navnlig gennem etableringen af et område uden indre grænser, styrkelse af den økonomiske og sociale samhørighed og oprettelsen af en Økonomisk og Monetær Union, der i sin endelige udformning skal omfatte en fælles valuta i overensstemmelse med bestemmelserne i denne traktat
- at styrke sin identitet i internationale sammenhænge, især gennem iværksættelsen af en fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik, herunder gradvis udformning af en fælles forsvarspolitik, som vil kunne føre til et fælles forsvar i overensstemmelse med artikel 17
- at styrke beskyttelsen af medlemsstaternes statsborgeres rettigheder og interesser gennem indførelsen af et unionsborgerskab
- at bevare og udbygge Unionen som et område med frihed, sikkerhed og retfærdighed, hvor der er fri bevægelighed for personer, kombineret med passende foranstaltninger vedrørende kontrol ved de ydre grænser, asyl, indvandring og forebyggelse og bekæmpelse af kriminalitet
- at opretholde gældende fællesskabsret fuldt ud og udbygge den med henblik på at overveje, i hvilket omfang det eventuelt er nødvendigt at revidere den politik og det samarbejde, der iværksættes ved denne traktat, med henblik på at sikre effektiviteten af Fællesskabets mekanismer og institutioner.

Unionens mål skal gennemføres som foreskrevet i denne traktat og i overensstemmelse med de betingelser og efter den tidsplan, som er fastsat heri, samt under iagttagelse af subsidiaritetsprincippet som defineret i artikel 5 i traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab.

Artikel 3

Unionen har en fælles institutionel ramme, som sikrer sammenhæng og kontinuitet i de foranstaltninger, der iværksættes for at nå målene, idet gældende fællesskabsret samtidig overholdes og udbygges.

Unionen påser i særdeleshed, at der er sammenhæng i hele Unionens optræden udadtil som led i de fælles politikker for udenrigsanliggender, sikkerhed, økonomi og udviklingssamarbejde. Rådet og Kommissionen har ansvaret for at sikre denne sammenhæng og samarbejder med henblik herpå. De varetager inden for deres respektive kompetenceområder gennemførelsen af disse politikker.

Artikel 4

Det Europæiske Råd tilfører Unionen den fremdrift, der er nødvendig for dens udvikling, og fastlægger de overordnede politiske retningslinjer herfor.

Det Europæiske Råd består af stats- og regeringscheferne i medlemsstaterne samt af formanden for Kommissionen. Disse bistås af medlemsstaternes udenrigsministre og et medlem af Kommissionen. Det Europæiske Råd træder sammen mindst to gange årligt under forsæde af stats- eller regeringschefen for den medlemsstat, som udøver formandskabet for Rådet.

Det Europæiske Råd forelægger Europa-Parlamentet en rapport efter hvert af sine møder samt en skriftlig årsrapport om Unionens fremskridt.

Artikel 5

Europa-Parlamentet, Rådet, Kommissionen, Domstolen og Revisionsretten udøver deres beføjelser under de betingelser og med de mål for øje, som er fastsat dels i traktaterne om oprettelse af De Europæiske Fællesskaber og i senere traktater og retsakter om ændring eller supplerung af nævnte traktater, dels i de øvrige bestemmelser i nærværende traktat.

Artikel 6

1. Unionen bygger på principperne om frihed, demokrati og respekt for menneskerettighederne og de grundlæggende frihedsrettigheder samt retsstatsprincippet, der alle er principper, som medlemsstaterne har til fælles.
2. Unionen respekterer de grundlæggende rettigheder, således som de garanteres ved den europæiske konvention til beskyttelse af menneskerettigheder og grundlæggende frihedsrettigheder, undertegnet i Rom den 4. november 1950, og således som de følger af medlemsstaternes fælles forfatningsmæssige traditioner, som generelle principper for fællesskabsretten.
3. Unionen respekterer medlemsstaternes nationale identitet.
4. Unionen tilvejebringer de nødvendige midler for at nå sine mål og gennemføre sin politik.

Artikel 7

1. På begrundet forslag af en tredjedel af medlemsstaterne, Europa-Parlamentet eller Kommissionen kan Rådet med et flertal på fire femtedele af sine medlemmer efter samstemmende udtalelse fra Europa-Parlamentet fastslå, at der er en klar fare for, at en medlemsstat groft overtræder principper i artikel 6, stk. 1, og rette passende henstillinger til denne medlemsstat. Inden Rådet fastslår dette, hører det den berørte medlemsstat, og det kan efter samme fremgangsmåde anmode uafhængige personer om inden for en rimelig frist at fremlægge en rapport om situationen i den pågældende medlemsstat.

Rådet efterprøver regelmæssigt, om de forhold, der har fået Rådet til at fastslå ovennævnte, stadig er gældende.

2. Rådet kan i dets sammensætning af stats- og regeringschefer med enstemmighed på forslag af en tredjedel af medlemsstaterne eller Kommissionen og efter samstemmende udtalelse fra Europa-Parlamentet fastslå, at en medlemsstat groft og vedvarende overtræder principper i artikel 6, stk. 1, efter at have opfordret den pågældende medlemsstats regering til at fremsætte sine bemærkninger.

3. Hvis en overtrædelse som omhandlet i stk. 2 er fastslået, kan Rådet med kvalificeret flertal beslutte at suspendere visse af de rettigheder, der følger af anvendelsen af denne traktat på den pågældende medlemsstat, herunder de stemmerettigheder, der er tillagt repræsentanten for den pågældende medlemsstats regering i Rådet. Rådet tager i så fald hensyn til en sådan suspensions mulige følger for fysiske og juridiske personers rettigheder og forpligtelser.

Den pågældende medlemsstat er under alle omstændigheder fortsat bundet af sine forpligtelser i henhold til denne traktat.

4. Rådet kan senere med kvalificeret flertal beslutte at ændre eller tilbagekalde foranstaltninger, der er truffet i medfør af stk. 3, som følge af ændringer i den situation, som har ført til, at de blev indført.

5. Ved anvendelsen af denne artikel træffer Rådet afgørelse uden at tage den pågældende medlemsstats regeringsrepræsentants stemme i betragtning. Det forhold, at medlemmer, der er til stede eller repræsenteret, undlader at stemme, hindrer ikke vedtagelsen af de i stk. 2 omhandlede afgørelser. Kvalificeret flertal defineres som samme forholdsmæssige andel af de berørte rådsmedlemmers vægtede stemmer som den, der er fastsat i artikel 205, stk. 2, i traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab.

Dette stykke gælder også, hvis stemmerettigheder suspenderes i medfør af stk. 3.

6. Ved anvendelsen af stk. 1 og 2 træffer Europa-Parlamentet afgørelse med et flertal på to tredjedele af de afgivne stemmer og et flertal af sine medlemmer.

AFSNIT II

BESTEMMELSER OM ÆNDRING AF TRAKTATEN OM OPRETTELSE AF DET EUROPÆISKE ØKONOMISKE FÆLLESSKAB MED HENBLIK PÅ OPRETTELSE AF DET EUROPÆISKE FÆLLESSKAB

Artikel 8

(gengives ikke)

AFSNIT III

**BESTEMMELSER OM ÆNDRING AF TRAKTATEN OM OPRETTELSE AF DET
EUROPÆISKE KUL- OG STÅLFÆLLESSKAB***Artikel 9*

(gengives ikke)

AFSNIT IV

**BESTEMMELSER OM ÆNDRING AF TRAKTATEN OM OPRETTELSE AF DET
EUROPÆISKE ATOMENERGIFÆLLESSKAB***Artikel 10*

(gengives ikke)

AFSNIT V

BESTEMMELSER OM EN FÆLLES UDENRIGS- OG SIKKERHEDSPOLITIK*Artikel 11*

1. Unionen fastlægger og gennemfører en fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik, der dækker alle områder inden for udenrigs- og sikkerhedspolitikken og har følgende mål:

- beskyttelse af Unionens fælles værdier, grundlæggende interesser, uafhængighed og integritet i overensstemmelse med principperne i De Forenede Nationers pagt
- styrkelse af Unionens sikkerhed i alle henseender
- bevarelse af freden og styrkelse af den internationale sikkerhed i overensstemmelse med principperne i De Forenede Nationers pagt samt principperne i Helsingfors-slutakten og målene i Paris-chartret, herunder de principper og de mål, der vedrører de ydre grænser
- fremme af det internationale samarbejde
- udvikling og befæstelse af demokratiet og retsstatsprincippet samt respekt for menneskerettighederne og de grundlæggende frihedsrettigheder.

2. Medlemsstaterne støtter aktivt og uforbeholdent Unionens udenrigs- og sikkerhedspolitik i en ånd af loyalitet og gensidig solidaritet.

Medlemsstaterne samarbejder for at styrke og udvikle deres gensidige politiske solidaritet. De afstår fra enhver handling, som strider imod Unionens interesser, eller som kan skade dens effektivitet som en sammenhængende faktor i internationale forbindelser.

Rådet påser, at disse principper overholdes.

Artikel 12

Unionen tilstræber at virkeliggøre målene i artikel 11 ved

- at fastlægge principperne og de overordnede retningslinjer for den fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik
- at træffe afgørelse om fælles strategier
- at vedtage fælles aktioner
- at vedtage fælles holdninger
- at styrke det systematiske samarbejde mellem medlemsstaterne om deres politik.

Artikel 13

1. Det Europæiske Råd fastlægger principperne og de overordnede retningslinjer for den fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik, herunder for anliggender, der har indvirkning på forsvarsområdet.

2. Det Europæiske Råd træffer afgørelse om fælles strategier, som skal iværksættes af Unionen, på områder, hvor medlemsstaterne har vigtige fælles interesser.

I de fælles strategier fastsættes mål og varighed og de midler, der skal stilles til rådighed af Unionen og medlemsstaterne.

3. Rådet træffer de nødvendige afgørelser for fastlæggelse og iværksættelse af den fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik på grundlag af de overordnede retningslinjer, som Det Europæiske Råd fastlægger.

Rådet anbefaler Det Europæiske Råd fælles strategier og iværksætter dem, især ved at vedtage fælles aktioner og fælles holdninger.

Rådet påser, at Unionens aktion fremtræder som en helhed, er sammenhængende og effektiv.

Artikel 14

1. Rådet vedtager fælles aktioner. Fælles aktioner vedrører konkrete situationer, hvor der skønnes at være behov for operationel aktion fra Unionens side. De fastsætter mål og rækkevidde, de midler, der skal stilles til rådighed for Unionen, om nødvendigt deres varighed, og betingelserne for deres gennemførelse.
2. Hvis der sker en ændring af forholdene, der har væsentlig betydning for et spørgsmål, der er genstand for en fælles aktion, reviderer Rådet principperne og målene for denne aktion og vedtager de nødvendige afgørelser. Så længe Rådet ikke har truffet afgørelse, opretholdes den fælles aktion.
3. Fælles aktioner forpligter medlemsstaterne i deres stillingtagen og handlinger.
4. Rådet kan anmode Kommissionen om at forelægge det passende forslag vedrørende den fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik med henblik på at sikre gennemførelsen af en fælles aktion.
5. Enhver national stillingtagen eller handling i forbindelse med en fælles aktion forudsætter, at der sker underretning derom så betids, at der om nødvendigt kan holdes forudgående samråd i Rådet. Forpligtelsen til at give forhåndsunderretning gælder ikke for foranstaltninger, som alene indebærer transformation til det nationale plan af rådsafgørelser.
6. Gør forholdenes udvikling det påtrængende nødvendigt, og foreligger der ikke nogen rådsafgørelse, kan medlemsstaterne straks træffe de foranstaltninger, der er absolut nødvendige under hensyntagen til de almindelige mål for den fælles aktion. En medlemsstat, der træffer sådanne foranstaltninger, underretter omgående Rådet herom.
7. Volder iværksættelsen af en fælles aktion alvorlige vanskeligheder for en medlemsstat, skal denne forelægge sagen for Rådet, der skal drøfte den og søge passende løsninger. Disse må ikke stride imod målene for aktionen eller være til skade for dens effektivitet.

Artikel 15

Rådet vedtager fælles holdninger. Fælles holdninger fastlægger Unionens tilgang til et bestemt spørgsmål af geografisk eller tematisk karakter. Medlemsstaterne drager omsorg for, at deres nationale politik er i overensstemmelse med de fælles holdninger.

Artikel 16

Medlemsstaterne orienterer hinanden og rådfører sig med hinanden i Rådet om alle udenrigs- og sikkerhedspolitiske spørgsmål, som er af almindelig interesse, med henblik på at sikre, at Unionen udøver sin indflydelse så effektivt som muligt gennem en samordnet og konvergent optræden.

Artikel 17

1. Den fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik omfatter alle spørgsmål vedrørende Unionens sikkerhed, herunder gradvis udformning af en fælles forsvarspolitik, som vil kunne føre til et fælles forsvar, hvis Det Europæiske Råd træffer afgørelse herom. Det henstiller i så fald til medlemsstaterne, at de vedtager en sådan afgørelse i overensstemmelse med deres forfatningsmæssige bestemmelser.

Unionens politik i denne artikels betydning berører ikke den særlige karakter af visse medlemsstaters sikkerheds- og forsvarspolitik og skal overholde de forpligtelser, som visse medlemsstater, hvis fælles forsvar foregår i Den Nordatlantiske Traktats Organisation (NATO), har i henhold til den nordatlantiske traktat, og skal være forenelig med den fælles sikkerheds- og forsvarspolitik, der er fastlagt inden for denne ramme.

Den gradvise udformning af en fælles forsvarspolitik understøttes, i det omfang medlemsstaterne måtte finde det hensigtsmæssigt, af samarbejde mellem dem på forsvarsmaterielområdet.

2. De spørgsmål, der er omhandlet i denne artikel, omfatter humanitære opgaver og redningsopgaver, fredsbevarende opgaver og kampstyrkers opgaver i forbindelse med krisestyring, herunder fredsskabelse.

3. Afgørelser i henhold til denne artikel, der har indvirkning på forsvarsområdet, berører ikke de politikker og forpligtelser, der er nævnt i stk. 1, andet afsnit.

4. Denne artikels bestemmelser er ikke til hinder for, at der på bilateralt plan inden for rammerne af Den Vesteuropæiske Union (WEU) og NATO udvikles et tættere samarbejde mellem to eller flere medlemsstater, for så vidt dette samarbejde ikke er i strid med eller hæmmer det samarbejde, der er omhandlet i dette traktatafsnit.

5. Med henblik på at fremme målene i denne artikel vil bestemmelserne heri blive gennemgået på ny i overensstemmelse med artikel 48.

Artikel 18

1. Formandskabet repræsenterer Unionen i anliggender vedrørende den fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik.

2. Formandskabet har ansvaret for iværksættelsen af afgørelser i henhold til dette traktatafsnit; i denne forbindelse udtrykker det i princippet Unionens holdning i internationale organisationer og på internationale konferencer.

3. Formandskabet bistås af generalsekretæren for Rådet, der udøver hvervet som højtstående repræsentant for den fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik.
4. Kommissionen tilknyttes fuldt ud de i stk. 1 og 2 nævnte opgaver. Formandskabet bistås i disse opgaver om nødvendigt af den medlemsstat, der skal varetage det efterfølgende formandskab.
5. Rådet kan, når det skønner det nødvendigt, udpege en særlig repræsentant med et mandat i forbindelse med særlige politikspørgsmål.

Artikel 19

1. Medlemsstaterne samordner deres optræden i internationale organisationer og på internationale konferencer. De forsvare de fælles holdninger i disse fora.

I internationale organisationer og på internationale konferencer, hvori ikke alle medlemsstaterne deltager, forsvare de medlemsstater, der deltager, de fælles holdninger.

2. De medlemsstater, der er repræsenteret i internationale organisationer eller på internationale konferencer, hvor ikke alle medlemsstaterne er repræsenteret, skal holde disse underrettet om alle spørgsmål af fælles interesse, jf. dog stk. 1 og artikel 14, stk. 3.

De medlemsstater, der også er medlemmer af De Forenede Nationers Sikkerhedsråd, rådfører sig med hinanden og holder de øvrige medlemsstater fuldt ud underrettet. De medlemsstater, der er faste medlemmer af Sikkerhedsrådet, forsvare i udøvelsen af deres funktion Unionens holdninger og interesser, uden at dette dog berører det ansvar, der påhviler dem i medfør af De Forenede Nationers pagt.

Artikel 20

Medlemsstaternes diplomatiske og konsulære missioner og Kommissionens delegationer i tredjelande og på internationale konferencer samt deres repræsentationer ved internationale organisationer samarbejder for at sikre, at de fælles holdninger og fælles aktioner, som Rådet har vedtaget, overholdes og iværksættes.

De intensiverer deres samarbejde ved at udveksle oplysninger, foretage fælles vurderinger og bidrage til iværksættelsen af bestemmelserne i artikel 20 i traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab.

Artikel 21

Formandskabet hører Europa-Parlamentet om de vigtigste aspekter og grundlæggende valg i forbindelse med den fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik og påser, at der tages behørigt hensyn til Europa-Parlamentets synspunkter. Formandskabet og Kommissionen underretter regelmæssigt Europa-Parlamentet om udviklingen i Unionens udenrigs- og sikkerhedspolitik.

Europa-Parlamentet kan stille spørgsmål eller rette henstillinger til Rådet. Det drøfter en gang om året de fremskridt, der er gjort med iværksættelsen af den fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik.

Artikel 22

1. Enhver medlemsstat eller Kommissionen kan forelægge Rådet alle spørgsmål vedrørende den fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik og fremsætte forslag for Rådet.

2. I tilfælde, hvor der hurtigt skal træffes en afgørelse, indkalder formandskabet enten på egen foranledning eller på anmodning af Kommissionen eller en medlemsstat inden for 48 timer eller, hvor en afgørelse er uopsættelig, inden for en endnu kortere frist til en ekstraordinær samling i Rådet.

Artikel 23 ⁽¹⁾

1. Afgørelser under dette traktatafsnit træffes af Rådet med enstemmighed. Det forhold, at medlemmer, der er til stede eller repræsenteret, afholder sig fra at stemme, hindrer ikke vedtagelsen af sådanne afgørelser.

Hvis et medlem af Rådet afholder sig fra at stemme i forbindelse med afstemninger, kan medlemmet kvalificere sin stemmeundladelse ved at afgive en formel erklæring i henhold til dette afsnit. I så fald er det pågældende medlem ikke forpligtet til at anvende afgørelsen, men accepterer, at afgørelsen forpligter Unionen. Under udvisning af gensidig solidaritet afholder den pågældende medlemsstat sig fra enhver handling, som vil kunne komme i konflikt med eller hindre en handling fra Unionens side på grundlag af den pågældende afgørelse, og de øvrige medlemsstater respekterer dens holdning. Hvis de medlemmer af Rådet, der på denne måde knytter en erklæring til deres stemmeundladelse, udgør over en tredjedel af stemmerne vægtet i overensstemmelse med artikel 205, stk. 2, i traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab, er afgørelsen ikke vedtaget.

2. Uanset stk. 1 træffer Rådet afgørelse med kvalificeret flertal,

- når det vedtager fælles aktioner eller fælles holdninger eller træffer enhver anden afgørelse på grundlag af en fælles strategi
- når det træffer afgørelse om iværksættelse af en fælles aktion eller en fælles holdning
- når det udpeger en særlig repræsentant i henhold til artikel 18, stk. 5.

⁽¹⁾ Artiklen er ændret ved tiltrædelsesakten af 2003. Jf. tillæg bagest i denne publikation.

Hvis et medlem af Rådet erklærer, at det af vigtige, nærmere anførte årsager, der vedrører den nationale politik, agter at stemme imod vedtagelsen af en afgørelse, der skal træffes med kvalificeret flertal, finder der ikke afstemning sted. Rådet kan med kvalificeret flertal anmode om, at sagen henvises til Det Europæiske Råd med henblik på enstemmig afgørelse.

Rådets medlemmers stemmer tildeles den vægt, der er fastsat i artikel 205, stk. 2, i traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab. Afgørelser træffes med mindst 232 stemmer, afgivet af mindst to tredjedele af medlemmerne, der stemmer for. Når Rådet træffer afgørelse med kvalificeret flertal, kan et medlem af Rådet kræve, at det kontrolleres, at de medlemsstater, der udgør dette kvalificerede flertal, repræsenterer mindst 62 % af Unionens samlede befolkning. Hvis det viser sig, at denne betingelse ikke er opfyldt, er den pågældende afgørelse ikke vedtaget.

Dette stykke gælder ikke for afgørelser, der har indvirkning på militær- eller forsvarsområdet.

3. I procedurespørgsmål træffer Rådet afgørelse med et flertal af medlemmernes stemmer.

Artikel 24

1. Når det er nødvendigt at indgå en aftale med en eller flere stater eller internationale organisationer til gennemførelse af dette afsnit, kan Rådet bemyndige formandskabet, der om nødvendigt bistås af Kommissionen, til at indlede forhandlinger med henblik herpå. Sådanne aftaler indgås af Rådet efter henstilling fra formandskabet.

2. Rådet træffer afgørelse med enstemmighed, når aftalen vedrører et spørgsmål, hvor der kræves enstemmighed for vedtagelse af interne afgørelser.

3. Når aftalen skal indgås med henblik på at iværksætte en fælles aktion eller en fælles holdning, træffer Rådet afgørelse med kvalificeret flertal i overensstemmelse med artikel 23, stk. 2.

4. Bestemmelserne i denne artikel gælder også for spørgsmål, der henhører under afsnit VI. Når aftalen vedrører et spørgsmål, hvor der kræves kvalificeret flertal for vedtagelse af interne afgørelser eller foranstaltninger, træffer Rådet afgørelse med kvalificeret flertal i overensstemmelse med artikel 34, stk. 3.

5. Ingen aftale er bindende for en medlemsstat, hvis repræsentant i Rådet meddeler, at medlemsstaten må opfylde de krav, der gælder ifølge dens egen forfatningsmæssige procedure; de øvrige medlemmer af Rådet kan dog vedtage, at aftalen skal gælde foreløbigt.

6. Aftaler, der indgås på de betingelser, der er fastsat i denne artikel, er bindende for Unionens institutioner.

Artikel 25

Med forbehold af artikel 207 i traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab følger en udenrigs- og sikkerhedspolitik komité den internationale situation på de områder, der henhører under den fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik, og bidrager til at fastlægge politikken ved at afgive udtalelser til Rådet på dets foranledning eller på eget initiativ. Komitéen følger ligeledes iværksættelsen af den vedtagne politik med forbehold af formandskabets og Kommissionens beføjelser.

Inden for dette traktatafsnits område varetager denne komité under Rådets ansvar den politiske kontrol med og den strategiske ledelse af krisestyringsoperationer.

Rådet kan med henblik på en krisestyringsoperation og for hele dennes varighed, som fastlagt af Rådet, bemyndige komitéen til at træffe relevante afgørelser vedrørende den politiske kontrol med og den strategiske ledelse af operationen, dog med forbehold af artikel 47.

Artikel 26

Rådets generalsekretær, der er højtstående repræsentant for den fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik, bistår Rådet i spørgsmål, der falder ind under anvendelsesområdet for den fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik, navnlig ved at bidrage til udformningen, forberedelsen og implementeringen af politikafgørelser, samt ved efter behov på Rådets vegne og på formandskabets anmodning at føre politisk dialog med tredjelande.

Artikel 27

Kommissionen tilknyttes fuldt ud arbejdet vedrørende den fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik.

Artikel 27 A

1. Forstærket samarbejde på et af de områder, der er omhandlet i dette traktatafsnit, har til formål at beskytte Unionens værdier og tjene dens interesser som helhed ved at styrke dens identitet som en sammenhængende kraft i internationale sammenhænge. Det skal overholde

— principperne, målene, de overordnede retningslinjer og sammenhængen i den fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik og de afgørelser, der træffes som led i denne politik

- Det Europæiske Fællesskabs beføjelser og
- sammenhængen mellem alle Unionens politikker og dens optræden udadtil.

2. Artikel 11-27 og artikel 27 B-28 finder anvendelse på det forstærkede samarbejde i henhold til denne artikel, medmindre andet er fastsat i artikel 27 C og i artikel 43-45.

Artikel 27 B

Forstærket samarbejde i henhold til dette traktatafsnit vedrører iværksættelse af fælles aktioner eller fælles holdninger. Det kan ikke vedrøre spørgsmål, der har konsekvenser på det militære område eller på forsvarsområdet.

Artikel 27 C

Medlemsstater, der har til hensigt at indføre et forstærket indbyrdes samarbejde i henhold til artikel 27 B, retter anmodning herom til Rådet.

Anmodningen sendes til Kommissionen og til orientering til Europa-Parlamentet. Kommissionen afgiver udtalelse, navnlig om sammenhængen mellem det påtænkte forstærkede samarbejde og Unionens politikker. Bemyndigelsen gives af Rådet, som træffer afgørelse i overensstemmelse med artikel 23, stk. 2, andet og tredje afsnit, under overholdelse af artikel 43-45.

Artikel 27 D

Med forbehold af formandskabets og Kommissionens beføjelser påser Rådets generalsekretær/højststående repræsentant for den fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik navnlig, at Europa-Parlamentet og alle medlemmer af Rådet orienteres fuldt ud om gennemførelsen af forstærket samarbejde inden for den fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik.

Artikel 27 E

En medlemsstat, som ønsker at deltage i et forstærket samarbejde indført i overensstemmelse med artikel 27 C, giver meddelelse herom til Rådet og informerer Kommissionen. Kommissionen sender inden tre måneder efter datoen for modtagelsen af meddelelsen Rådet en udtalelse. Inden fire måneder efter datoen for modtagelsen af meddelelsen træffer Rådet afgørelse om anmodningen og om sådanne særlige ordninger, som det måtte finde nødvendige. Afgørelsen betragtes som positiv, medmindre Rådet med kvalificeret flertal inden for samme frist beslutter at stille den i bero; i så fald begrundes Rådet sin beslutning og fastsætter en frist for fornyet behandling heraf.

I forbindelse med denne artikel træffer Rådet afgørelse med kvalificeret flertal. Kvalificeret flertal defineres som samme forholdsmæssige andel af de berørte rådsmedlemmers vægtede stemmer og samme forholdsmæssige andel af de berørte rådsmedlemmers antal som dem, der er fastsat i artikel 23, stk. 2, tredje afsnit.

Artikel 28

1. Artikel 189, 190, 196-199, 203, 204, 206-209, 213-219, 255 og 290 i traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab finder anvendelse på bestemmelserne vedrørende de områder, der er nævnt i dette traktatafsnit.

2. Institutionernes administrationsudgifter i forbindelse med bestemmelserne vedrørende de områder, der er omfattet af dette traktatafsnit, afholdes over De Europæiske Fællesskabers budget.

3. Aktionsudgifter til iværksættelse af de pågældende bestemmelser afholdes ligeledes over De Europæiske Fællesskabers budget bortset fra udgifter til operationer, der har indvirkning på militær- eller forsvarsområdet, og tilfælde, hvor Rådet med enstemmighed træffer anden afgørelse.

Såfremt udgifterne ikke afholdes over De Europæiske Fællesskabers budget, afholdes de af medlemsstaterne efter fordelingsnøglen baseret på bruttonationalindkomsten, medmindre Rådet med enstemmighed træffer anden afgørelse. Hvad angår udgifter til operationer, der har indvirkning på militær- eller forsvarsområdet, er medlemsstater, hvis repræsentant i Rådet har afgivet en formel erklæring i henhold til artikel 23, stk. 1, andet afsnit, ikke forpligtet til at bidrage til finansieringen heraf.

4. Budgetproceduren i henhold til traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab finder anvendelse på de udgifter, der afholdes over De Europæiske Fællesskabers budget.

AFSNIT VI

BESTEMMELSER OM POLITISAMARBEJDE OG RETLIGT SAMARBEJDE I KRIMINALSAGER

Artikel 29

Uden at det berører Det Europæiske Fællesskabs beføjelser, har Unionen som mål at give borgerne et højt tryghedsniveau i et område med frihed, sikkerhed og retfærdighed gennem udformning af fælles handling mellem medlemsstaterne inden for politisamarbejde og retligt samarbejde i kriminalsager og gennem forebyggelse og bekæmpelse af racisme og fremmedhad.

Dette mål skal nås både ved at forebygge og bekæmpe organiseret og anden kriminalitet, især terrorisme, menneskehandel og overgreb mod børn, ulovlig narkotikahandel og ulovlig våbenhandel, korruption og svig, gennem:

- tættere samarbejde mellem medlemsstaternes politi, toldmyndigheder og andre kompetente myndigheder, både direkte og gennem Den Europæiske Politienhed (Europol), i overensstemmelse med artikel 30 og 32
- forstærket samarbejde mellem medlemsstaternes retlige og andre kompetente myndigheder, herunder gennem Den Europæiske Enhed for Retligt Samarbejde (Eurojust), i overensstemmelse med artikel 31 og 32
- om nødvendigt indbyrdes tilnærmelse af medlemsstaternes strafferetlige regler i overensstemmelse med artikel 31, litra e).

Artikel 30

1. Fælles handling vedrørende politisamarbejde omfatter:

- a) operativt samarbejde mellem de kompetente myndigheder, herunder politi, toldmyndigheder og andre særlige retshåndhævende myndigheder i medlemsstaterne vedrørende forebyggelse, afsløring og efterforskning af kriminelle handlinger
- b) indsamling, opbevaring, behandling, analyse og udveksling af relevante oplysninger, herunder oplysninger, som de retshåndhævende myndigheder er i besiddelse af på baggrund af rapporter om mistænkelige finansielle transaktioner, navnlig via Europol, under overholdelse af relevante bestemmelser om beskyttelse af personoplysninger
- c) samarbejde og fælles initiativer inden for uddannelse, udveksling af forbindelsesofficerer, udstationering, brug af udstyr og kriminalvidenskabelig forskning
- d) fælles vurdering af bestemte efterforskningsteknikker, der vedrører afsløring af grove former for organiseret kriminalitet.

2. Rådet skal fremme samarbejdet via Europol og skal især inden 5 år efter Amsterdamtraktatens ikrafttræden:

- a) sætte Europol i stand til at lette og støtte forberedelsen og fremme samordningen og gennemførelsen af særlige efterforskningsaktioner mellem medlemsstaternes kompetente myndigheder, herunder fælles operative aktioner med deltagelse af repræsentanter for Europol i en støt-tefunktion

- b) vedtage foranstaltninger, der sætter Europol i stand til at anmode de kompetente myndigheder i medlemsstaterne om at gennemføre og samordne deres efterforskning i særlige tilfælde og til at udvikle særlig sagkundskab, som kan stilles til rådighed for medlemsstaterne for at bistå dem i efterforskningen af sager vedrørende organiseret kriminalitet
- c) fremme forbindelsesordninger mellem embedsmænd inden for anklagemyndighed og efterforskning med særligt kendskab til bekæmpelse af organiseret kriminalitet, i tæt samarbejde med Europol
- d) oprette et forsknings-, dokumentations- og statistiknet vedrørende grænseoverskridende kriminalitet.

Artikel 31

1. Fælles handling vedrørende retligt samarbejde i kriminalsager omfatter:
 - a) fremme og fremskyndelse af samarbejdet vedrørende retspleje og fuldbyrdelse af afgørelser mellem kompetente ministerier og retlige eller tilsvarende myndigheder i medlemsstaterne, herunder, når det er relevant, gennem Eurojust
 - b) lettelse af udlevering mellem medlemsstaterne
 - c) sikring af forenelighed mellem medlemsstaternes gældende regler, i det omfang det er nødvendigt for at forbedre samarbejdet
 - d) forebyggelse af konflikter om stedlig kompetence mellem medlemsstaterne
 - e) gradvis vedtagelse af foranstaltninger til fastsættelse af mindsteregler for, hvad der udgør kriminelle handlinger, og for straffene for organiseret kriminalitet, terrorisme og ulovlig narkotikahandel.
2. Rådet skal fremme samarbejdet via Eurojust ved
 - a) at sætte Eurojust i stand til at bidrage til en passende koordinering mellem medlemsstaternes nationale retsforfølgende myndigheder
 - b) at fremme Eurojusts støtte i efterforskningen i kriminalsager vedrørende grov grænseoverskridende kriminalitet, især i forbindelse med organiseret kriminalitet, navnlig under hensyntagen til Europols analyser
 - c) at lette et tæt samarbejde mellem Eurojust og det europæiske retlige netværk, specielt med henblik på at lette efterkommelse af retsanmodninger og udleveringsbegæring.

Artikel 32

Rådet fastsætter de betingelser og begrænsninger, hvorunder de kompetente myndigheder, der er nævnt i artikel 30 og 31, kan arbejde på en anden medlemsstats område i samarbejde og i forståelse med denne stats myndigheder.

Artikel 33

Dette traktatafsnit er ikke til hinder for, at medlemsstaterne kan udøve deres beføjelser med hensyn til opretholdelse af lov og orden og beskyttelse af den indre sikkerhed.

Artikel 34 ⁽¹⁾

1. På de i dette traktatafsnit omhandlede områder underretter og konsulterer medlemsstaterne hinanden i Rådet for at samordne deres optræden. De etablerer med henblik herpå et samarbejde mellem de kompetente tjenester i deres respektive administrationer.

2. Rådet træffer foranstaltninger og fremmer samarbejde under anvendelse af den passende form og fremgangsmåde, der er fastsat i dette traktatafsnit, med henblik på at bidrage til opfyldelse af Unionens målsætninger. Rådet kan med henblik herpå på initiativ af en medlemsstat eller Kommissionen med enstemmighed:

- a) vedtage fælles holdninger, hvori det fastlægger Unionens tilgang til et bestemt spørgsmål
- b) vedtage rammeafgørelser om indbyrdes tilnærmelse af medlemsstaternes love og administrative bestemmelser; rammeafgørelser er bindende for medlemsstaterne med hensyn til det tilsigtede mål, men overlader det til de nationale myndigheder at bestemme form og midler for gennemførelsen. De indebærer ikke umiddelbar anvendelighed
- c) vedtage afgørelser i ethvert andet øjemed i overensstemmelse med målsætningerne i dette traktatafsnit, uden at de dog indebærer nogen indbyrdes tilnærmelse af medlemsstaternes love og administrative bestemmelser. Disse afgørelser er bindende, og de indebærer ikke umiddelbar anvendelighed; Rådet vedtager med kvalificeret flertal de foranstaltninger, der er nødvendige for at gennemføre afgørelserne på unionsplan
- d) udarbejde konventioner, som det anbefaler, at medlemsstaterne vedtager i overensstemmelse med deres forfatningsmæssige bestemmelser. Medlemsstaterne indleder de relevante procedurer inden for en tidsfrist, som Rådet fastsætter.

Når konventioner er vedtaget af mindst halvdelen af medlemsstaterne, træder de i kraft for disse medlemsstater, medmindre andet er fastsat i dem. Gennemførelsesforanstaltningerne til disse konventioner vedtages i Rådet med et flertal på to tredjedele af de kontraherende parter.

⁽¹⁾ Artiklen er ændret ved tiltrædelsesakten af 2003. Jf. tillæg bagest i denne publikation.

3. Ved de rådsafgørelser, som kræver kvalificeret flertal, tildeles medlemmernes stemmer den vægt, der er fastsat i artikel 205, stk. 2, i traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab, og afgørelse træffes med mindst 232 stemmer, afgivet af mindst to tredjedele af medlemmerne, der stemmer for. Når Rådet træffer afgørelse med kvalificeret flertal, kan et medlem af Rådet kræve, at det kontrolleres, at de medlemsstater, der udgør dette kvalificerede flertal, repræsenterer mindst 62 % af Unionens samlede befolkning. Hvis det viser sig, at denne betingelse ikke er opfyldt, er den pågældende afgørelse ikke vedtaget.

4. I procedurespørgsmål træffer Rådet afgørelse med et flertal af medlemmernes stemmer.

Artikel 35

1. De Europæiske Fællesskabers Domstol har på de betingelser, der er fastsat i denne artikel, kompetence til at afgøre præjudicielle spørgsmål om gyldigheden og fortolkningen af rammeafgørelser og andre afgørelser, om fortolkningen af konventioner, der er udarbejdet i henhold til dette traktatafsnit, og om gyldigheden og fortolkningen af gennemførelsesforanstaltningerne hertil.

2. I en erklæring fremsat i forbindelse med undertegnelsen af Amsterdam-traktaten eller på ethvert senere tidspunkt vil en medlemsstat kunne godkende, at Domstolen får kompetence til at træffe præjudiciel afgørelse som anført i stk. 1.

3. En medlemsstat, der fremsætter en erklæring i henhold til stk. 2, anfører, at enten

- a) kan en ret i denne medlemsstat, hvis afgørelser ifølge de nationale retsregler ikke kan appelleres, anmode Domstolen om at træffe præjudiciel afgørelse vedrørende et spørgsmål, der rejses under en retssag ved denne ret, og som angår gyldigheden eller fortolkningen af en retsakt som nævnt i stk. 1, når den pågældende ret skønner, at en afgørelse af dette spørgsmål er nødvendig, før den afsiger sin dom, eller
- b) kan en ret i denne medlemsstat anmode Domstolen om at træffe præjudiciel afgørelse vedrørende et spørgsmål, der rejses under en retssag ved denne ret, og som angår gyldigheden eller fortolkningen af en retsakt som nævnt i stk. 1, når den pågældende ret skønner, at en afgørelse af dette spørgsmål er nødvendig, før den afsiger sin dom.

4. En medlemsstat kan, uanset om den har fremsat en erklæring i henhold til stk. 2, indgive indlæg eller andre skriftlige udtalelser til Domstolen i sager som omhandlet i stk. 1.

5. Domstolen har ingen kompetence til at prøve gyldigheden eller proportionaliteten af operationer, som udføres af en medlemsstats politi eller andre retshåndhævende myndigheder, eller udøvelsen af medlemsstaternes beføjelser med hensyn til opretholdelse af lov og orden og beskyttelse af den indre sikkerhed.

6. Domstolen har kompetence til at prøve lovligheden af rammeafgørelser og andre afgørelser i forbindelse med klager, der af en medlemsstat eller af Kommissionen indbringes under påberåbelse af inkompetence, væsentlige formelle mangler, overtrædelse af denne traktat eller af retsregler vedrørende dens gennemførelse samt af magtfordrejning. De i dette stykke omhandlede klager skal indgives senest to måneder efter, at retsakten er offentliggjort.

7. Domstolen har kompetence til at afgøre alle tvister mellem medlemsstaterne vedrørende fortolkningen eller anvendelsen af retsakter, der er vedtaget i henhold til artikel 34, stk. 2, hvis sådanne tvister ikke kan bilægges af Rådet inden seks måneder efter, at et medlem af Rådet har forelagt det sagen. Domstolen har endvidere kompetence til at afgøre alle tvister mellem medlemsstaterne og Kommissionen vedrørende fortolkningen eller anvendelsen af konventioner, der er udarbejdet i henhold til artikel 34, stk. 2, litra d).

Artikel 36

1. Der nedsættes et koordinationsudvalg bestående af højtstående embedsmænd. Udvalget har ud over sin koordinerende funktion til opgave:

- at afgive udtalelser til Rådet, enten på dets opfordring eller på eget initiativ
- med forbehold af artikel 207 i traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab at bidrage til forberedelsen af Rådets arbejde på de områder, der er nævnt i artikel 29.

2. Kommissionen tilknyttes fuldt ud arbejdet på de områder, der er nævnt i dette traktatafsnit.

Artikel 37

Medlemsstaterne udtaler sig i internationale organisationer og under internationale konferencer, som de deltager i, i overensstemmelse med de fælles holdninger, der fastlægges i medfør af bestemmelserne i dette traktatafsnit.

Artikel 18 og 19 finder tilsvarende anvendelse i de spørgsmål, der hører under dette traktatafsnit.

Artikel 38

De i artikel 24 omhandlede aftaler kan omfatte spørgsmål, der hører under dette traktatafsnit.

Artikel 39

1. Rådet hører Europa-Parlamentet, før det vedtager foranstaltninger som nævnt i artikel 34, stk. 2, litra b), c) og d). Europa-Parlamentet afgiver udtalelse inden for en frist, som Rådet kan fastsætte, men som skal være på mindst tre måneder. Hvis der ikke afgives udtalelse inden for denne frist, kan Rådet træffe afgørelse.

2. Formandskabet og Kommissionen underretter regelmæssigt Europa-Parlamentet om det arbejde, der finder sted vedrørende områder, som henhører under dette traktatafsnit.

3. Europa-Parlamentet kan stille spørgsmål og rette henstillinger til Rådet. Det har hvert år en drøftelse om de fremskridt, der er gjort med hensyn til de områder, der er omhandlet i dette traktatafsnit.

Artikel 40

1. Forstærket samarbejde på et af de områder, der er omhandlet i dette traktatafsnit, har til formål at gøre det muligt for Unionen hurtigere at udvikle sig til et område med frihed, sikkerhed og retfærdighed under overholdelse af Det Europæiske Fællesskabs beføjelser og de mål, der er fastsat i dette traktatafsnit.

2. Artikel 29-39 og artikel 40 A, 40 B og 41 finder anvendelse på forstærket samarbejde i henhold til denne artikel, medmindre andet er fastsat i artikel 40 A og artikel 43-45.

3. De bestemmelser i traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab, der vedrører Domstolens beføjelser samt udøvelsen af disse beføjelser, finder anvendelse på denne artikel samt på artikel 40 A og 40 B.

Artikel 40 A

1. Medlemsstater, der har til hensigt at indføre et forstærket indbyrdes samarbejde i henhold til artikel 40, retter anmodning til Kommissionen, der kan forelægge Rådet et forslag herom. Hvis Kommissionen ikke fremsætter noget forslag, giver den de berørte medlemsstater en begrundelse herfor. Disse kan så forelægge Rådet et initiativ med henblik på at få bemyndigelse til det pågældende forstærkede samarbejde.

2. Bemyndigelsen i stk. 1 gives, under overholdelse af artikel 43-45, af Rådet, der træffer afgørelse med kvalificeret flertal på forslag af Kommissionen eller på initiativ af mindst otte medlemsstater og efter høring af Europa-Parlamentet. Rådets medlemmers stemmer tildeles den vægt, der er fastsat i artikel 205, stk. 2, i traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab.

Et medlem af Rådet kan anmode om, at sagen forelægges Det Europæiske Råd. Efter denne forelæggelse for Det Europæiske Råd kan Rådet træffe afgørelse i overensstemmelse med første afsnit i dette stykke.

Artikel 40 B

En medlemsstat, som ønsker at deltage i et forstærket samarbejde indført i overensstemmelse med artikel 40 A, giver meddelelse herom til Rådet og til Kommissionen, som inden tre måneder efter datoen for modtagelsen af denne meddelelse afgiver en udtalelse til Rådet, eventuelt med en henstilling vedrørende særlige ordninger, som den måtte finde nødvendige, for at den berørte medlemsstat kan deltage i det pågældende samarbejde. Rådet træffer afgørelse om anmodningen inden fire måneder efter datoen for modtagelsen af meddelelsen. Afgørelsen betragtes som positiv, medmindre Rådet med kvalificeret flertal inden for samme frist beslutter at stille den i bero; i så fald begrundes Rådet sin beslutning og fastsætter en frist for fornyet behandling heraf.

I forbindelse med denne artikel træffer Rådet afgørelse på betingelserne i artikel 44, stk. 1.

Artikel 41

1. Artikel 189, 190, 195, 196-199, 203 og 204, artikel 205, stk. 3, og artikel 206-209, 213-219, 255 og 290 i traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab finder anvendelse på bestemmelserne vedrørende de områder, der er nævnt i dette traktatafsnit.

2. De administrationsudgifter, som bestemmelserne vedrørende de områder, der er nævnt i dette traktatafsnit, medfører for institutionerne, afholdes over De Europæiske Fællesskabers budget.

3. Aktionsudgifter til iværksættelse af de pågældende bestemmelser afholdes ligeledes over De Europæiske Fællesskabers budget, medmindre Rådet træffer anden afgørelse med enstemmighed. I tilfælde, hvor udgifterne ikke afholdes over De Europæiske Fællesskabers budget, afholdes de af medlemsstaterne efter fordelingsnøglen baseret på bruttonationalindkomsten, medmindre Rådet træffer anden afgørelse med enstemmighed.

4. Budgetproceduren i henhold til traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab finder anvendelse på de udgifter, der afholdes over De Europæiske Fællesskabs budget.

Artikel 42

Rådet kan med enstemmighed på initiativ af Kommissionen eller en medlemsstat og efter høring af Europa-Parlamentet beslutte, at handlinger, der henhører under områder, som er nævnt i artikel 29, skal være omfattet af afsnit IV i traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab, og samtidig bestemme, hvilke afstemningsregler der skal gælde herfor. Det henstiller til medlemsstaterne, at de vedtager en sådan beslutning i overensstemmelse med deres forfatningsmæssige bestemmelser.

AFSNIT VII

BESTEMMELSER OM FORSTÆRKET SAMARBEJDE

Artikel 43

Medlemsstater, der har til hensigt at indføre et forstærket indbyrdes samarbejde, kan anvende de institutioner, procedurer og mekanismer, der er omhandlet i denne traktat og traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab, hvis samarbejdet

- a) tager sigte på at fremme Unionens og Fællesskabets mål, beskytte og varetage deres interesser og styrke deres integrationsproces
- b) overholder de omhandlede traktater og Unionens fælles institutionelle ramme
- c) overholder gældende fællesskabsret og de foranstaltninger, der er vedtaget i henhold til de øvrige bestemmelser i de omhandlede traktater
- d) forbliver inden for rammerne af Unionens eller Fællesskabets beføjelser og ikke vedrører områder, der henhører under Fællesskabets enekompetence
- e) ikke skader det indre marked som defineret i artikel 14, stk. 2, i traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab eller den økonomiske og sociale samhørighed, der er indført i henhold til afsnit XVII i samme traktat
- f) ikke indebærer begrænsning af eller forskelsbehandling i samhandelen mellem medlemsstaterne og ikke fordrejer konkurrencevilkårene mellem dem
- g) omfatter mindst otte medlemsstater

- h) respekterer ikke-deltagende medlemsstaters beføjelser, rettigheder og forpligtelser
- i) ikke berører bestemmelserne i protokollen om integration af Schengen-reglerne i Den Europæiske Union
- j) er åbent for alle medlemsstater i overensstemmelse med artikel 43 B.

Artikel 43 A

Forstærket samarbejde kan kun iværksættes som en sidste udvej, når det er fastslået i Rådet, at de fastsatte mål ikke kan nås inden for en rimelig frist ved anvendelse af de relevante bestemmelser i traktaterne.

Artikel 43 B

Forstærket samarbejde er åbent for alle medlemsstater, når det indføres. Det vil ligeledes være åbent for alle medlemsstater når som helst derefter i overensstemmelse med artikel 11 A i traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab og artikel 27 E og 40 B i nærværende traktat, forudsat at medlemsstaterne efterkommer den oprindelige afgørelse og de afgørelser, der er truffet i henhold hertil. Kommissionen og de medlemsstater, der deltager i et forstærket samarbejde, skal tilskynde til, at det størst mulige antal medlemsstater deltager.

Artikel 44

1. Med henblik på vedtagelsen af de retsakter og afgørelser, der er nødvendige for gennemførelsen af et forstærket samarbejde som omhandlet i artikel 43, gælder de relevante institutionelle bestemmelser i denne traktat og traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab. Medens alle Rådets medlemmer skal kunne deltage i forhandlingerne, er det imidlertid kun repræsentanterne for de deltagende medlemsstater, der deltager i vedtagelsen af afgørelser. Kvalificeret flertal defineres som samme forholdsmæssige andel af de berørte rådsmedlemmers vægtede stemmer og samme forholdsmæssige andel af de berørte rådsmedlemmers antal som dem, der er fastsat i artikel 205, stk. 2, i traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab og i artikel 23, stk. 2, andet og tredje afsnit, i nærværende traktat for så vidt angår forstærket samarbejde på grundlag af artikel 27 C. Enstemmighed kræver kun de berørte rådsmedlemmers stemmer.

Sådanne retsakter og afgørelser indgår ikke som en del af gældende EU-ret.

2. Medlemsstaterne skal, i det omfang de er berørt, anvende de retsakter og afgørelser, der vedtages til gennemførelse af det forstærkede samarbejde, som de deltager i. Sådanne retsakter og afgørelser er kun bindende for de deltagende medlemsstater og gælder i givet fald kun umiddelbart i disse stater. Medlemsstater, der ikke deltager i det forstærkede samarbejde, må ikke hæmme de deltagende medlemsstaters gennemførelse heraf.

Artikel 44 A

De udgifter, bortset fra institutionernes administrationsomkostninger, som gennemførelsen af et forstærket samarbejde medfører, afholdes af de deltagende medlemsstater, medmindre Rådet beslutter andet med enstemmighed blandt alle sine medlemmer efter høring af Europa-Parlamentet.

Artikel 45

Rådet og Kommissionen sikrer sammenhæng i de foranstaltninger, der gennemføres på grundlag af dette afsnit, samt sammenhæng mellem disse foranstaltninger og Unionens og Fællesskabets politikker og samarbejder med henblik herpå.

AFSNIT VIII

AFSLUTTENDE BESTEMMELSER

Artikel 46

De bestemmelser i traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab, traktaten om oprettelse af Det Europæiske Kul- og Stålfællesskab og traktaten om oprettelse af Det Europæiske Atomenergifællesskab, der vedrører EF-Domstolens kompetence samt udøvelsen af denne kompetence, finder kun anvendelse på følgende bestemmelser i nærværende traktat:

- a) bestemmelserne om ændring af traktaten om oprettelse af Det Europæiske Økonomiske Fællesskab med henblik på oprettelse af Det Europæiske Fællesskab, traktaten om oprettelse af Det Europæiske Kul- og Stålfællesskab og traktaten om oprettelse af Det Europæiske Atomenergifællesskab
- b) bestemmelserne i afsnit VI på de i artikel 35 fastsatte betingelser
- c) bestemmelserne i afsnit VII på de i artikel 11 og 11 A i traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab og artikel 40 i nærværende traktat fastsatte betingelser

- d) artikel 6, stk. 2, med hensyn til institutionernes handlinger, for så vidt Domstolen har kompetence i henhold til traktaterne om oprettelse af De Europæiske Fællesskaber og i henhold til nærværende traktat
- e) procedurebestemmelserne - og kun dem - i artikel 7, idet Domstolen træffer afgørelse på begæring af den berørte medlemsstat inden for en frist på en måned fra den dato, hvor Rådet har fastslået den pågældende situation i overensstemmelse med bestemmelserne i denne artikel
- f) artikel 46-53.

Artikel 47

Med forbehold af bestemmelserne om ændring af traktaten om oprettelse af Det Europæiske Økonomiske Fællesskab med henblik på oprettelse af Det Europæiske Fællesskab, traktaten om oprettelse af Det Europæiske Kul- og Stålfællesskab og traktaten om oprettelse af Det Europæiske Atomenergifællesskab samt nærværende afsluttende bestemmelser er der intet i nærværende traktat, der berører traktaterne om oprettelse af De Europæiske Fællesskaber og senere traktater og akter om ændring eller supplerung af disse.

Artikel 48

Enhver medlemsstats regering eller Kommissionen kan forelægge Rådet forslag til ændring af de traktater, som Unionen bygger på.

Hvis Rådet efter høring af Europa-Parlamentet og i givet fald af Kommissionen udtaler sig til fordel for afholdelse af en konference mellem repræsentanterne for medlemsstaternes regeringer, indkaldes denne af Rådets formand for i fællesskab at fastlægge de ændringer, der skal foretages i nævnte traktater. Hvis det drejer sig om institutionelle ændringer på det monetære område, skal Rådet for Den Europæiske Centralbank også høres.

Ændringerne træder i kraft efter at være blevet ratificeret af alle medlemsstaterne i overensstemmelse med deres forfatningsmæssige bestemmelser.

Artikel 49

Enhver europæisk stat, som overholder principperne i artikel 6, stk. 1, kan ansøge om at blive medlem af Unionen. Den retter sin ansøgning til Rådet, som træffer afgørelse med enstemmighed efter høring af Kommissionen og efter samstemmende udtalelse fra Europa-Parlamentet, der udtaler sig med absolut flertal blandt sine medlemmer.

Vilkårene for optagelsen og sådanne tilpasninger af de til grund for Unionen liggende traktater, som optagelsen medfører, fastlægges ved en aftale mellem medlemsstaterne og den ansøgende stat. Denne aftale forelægges samtlige kontraherende stater til ratifikation i overensstemmelse med deres forfatningsmæssige bestemmelser.

Artikel 50

1. Artikel 2-7 og artikel 10-19 i traktaten om oprettelse af et fælles Råd og en fælles Kommission for De Europæiske Fællesskaber, undertegnet i Bruxelles den 8. april 1965, ophæves.
2. Artikel 2, artikel 3, stk. 2, og afsnit III i den europæiske fælles akt, undertegnet i Luxembourg den 17. februar 1986 og i Haag den 28. februar 1986, ophæves.

Artikel 51

Denne traktat er indgået for ubegrænset tid.

Artikel 52

1. Denne traktat skal ratificeres af De Høje Kontraherende Parter i overensstemmelse med deres forfatningsmæssige bestemmelser. Ratifikationsdokumenterne deponeres hos Den Italienske Republiks regering.
2. Denne traktat træder i kraft den 1. januar 1993, forudsat at samtlige ratifikationsinstrumenter er deponeret eller, hvis dette ikke er tilfældet, den første dag i den måned, der følger efter deponeringen af det sidste ratifikationsdokument.

Artikel 53 ⁽¹⁾

Denne traktat, der er udarbejdet i ét eksemplar på dansk, engelsk, fransk, græsk, irsk, italiensk, nederlandsk, portugisisk, spansk og tysk, hvilke tekster alle har samme gyldighed, deponeres i Den Italienske Republiks regerings arkiver. Denne regering fremsender en bekræftet genpart til hver af de øvrige signatarstaters regeringer.

I medfør af tiltrædelsestraktaten af 1994 har teksterne til denne traktat på finsk og svensk tilsvarende samme gyldighed. I medfør af tiltrædelsestraktaten af 2003 har teksterne til denne traktat på estisk, lettisk, litauisk, maltesisk, polsk, slovakisk, slovensk, tjekkisk og ungarsk, tilsvarende samme gyldighed.

⁽¹⁾ Jf. tillæg bagest i denne publikation.

TIL BEKRÆFTELSE HERAF har undertegnede befuldmægtigede underskrevet denne traktat.

Udfærdiget i Maastricht, den syvende februar nitten hundrede og tooghalvfems.

(listen over befuldmægtigede er ikke gengivet)

A. PROTOKOL KNYTTET SOM BILAG TIL TRAKTATEN OM DEN EUROPÆISKE UNION

Protokol (nr. 1)

ad artikel 17 i traktaten om Den Europæiske Union (1997)

DE HØJE KONTRAHERENDE PARTER,

SOM TAGER HENSYN TIL behovet for fuldt ud at gennemføre bestemmelserne i artikel 17, stk. 1, andet afsnit, og stk. 3, i traktaten om Den Europæiske Union,

SOM TAGER HENSYN TIL, at Unionens politik i artikel 17's betydning ikke berører den særlige karakter af visse medlemsstaters sikkerheds- og forsvarspolitik og skal overholde de forpligtelser, som visse medlemsstater, hvis fælles forsvar foregår i NATO, har i henhold til den nordatlantiske traktat, og skal være forenelig med den fælles sikkerheds- og forsvarspolitik, der er fastlagt inden for denne ramme,

ER BLEVET ENIGE OM følgende bestemmelse, der knyttes som bilag til traktaten om Den Europæiske Union:

Den Europæiske Union udarbejder inden et år fra Amsterdam-traktatens ikrafttræden sammen med Den Vesteuropæiske Union ordninger for udvidet samarbejde mellem dem.

B. PROTOKOLLER KNYTTET SOM BILAG TIL TRAKTATEN OM DEN EUROPÆISKE UNION OG TRAKTATEN OM OPRETTELSE AF DET EUROPÆISKE FÆLLESSKAB

Protokol (nr. 2)

**om integration af Schengen-reglerne i Den Europæiske Union
(1997)**

DE HØJE KONTRAHERENDE PARTER,

SOM NOTERER SIG, at de aftaler om gradvis ophævelse af kontrollen ved de fælles grænser, som visse af Den Europæiske Unions medlemsstater undertegnede i Schengen den 14. juni 1985 og den 19. juni 1990, samt de dermed forbundne aftaler og de regler, der er vedtaget på grundlag af disse aftaler, har til formål at fremme den europæiske integration og navnlig sætte Den Europæiske Union i stand til hurtigere at udvikle sig til et område med frihed, sikkerhed og retfærdighed,

SOM ØNSKER at inkorporere ovennævnte aftaler og regler i Den Europæiske Union,

SOM BEKRÆFTER, at Schengen-reglerne kun finder anvendelse, såfremt og i det omfang de er forenelige med unions- og fællesskabsretten,

SOM TAGER HENSYN til Danmarks særlige stilling,

SOM TAGER I BETRAGTNING, at Irland og Det Forenede Kongerige Storbritannien og Nordirland ikke er parter i og ikke har undertegnet ovennævnte aftaler, men at der bør træffes foranstaltning til at gøre det muligt for disse medlemsstater at acceptere nogle af eller alle bestemmelserne heri,

SOM ERKENDER, at det som en konsekvens heraf er nødvendigt at anvende de bestemmelser i traktaten om Den Europæiske Union og traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab, der vedrører et tættere samarbejde mellem nogle medlemsstater, og at disse bestemmelser kun bør anvendes som en sidste udvej,

SOM TAGER I BETRAGTNING, at det er nødvendigt at bevare et særligt forhold til Republikken Island og Kongeriget Norge, idet begge disse stater har bekræftet, at de ønsker at blive bundet af ovennævnte bestemmelser på grundlag af den aftale, der blev undertegnet i Luxembourg den 19. december 1996,

ER BLEVET ENIGE OM følgende bestemmelser, der knyttes som bilag til traktaten om Den Europæiske Union og traktaten om Det Europæiske Fællesskab:

Artikel 1

Kongeriget Belgien, Kongeriget Danmark, Forbundsrepublikken Tyskland, Den Hellske Republik, Kongeriget Spanien, Den Franske Republik, Den Italienske Republik, Storhertugdømmet Luxembourg, Kongeriget Nederlandene, Republikken Østrig, Den Portugisiske Republik, Republikken Finland og Kongeriget Sverige, der har undertegnet Schengen-aftalerne, bemyndiges til at indføre et tættere indbyrdes samarbejde inden for anvendelsesområdet for disse aftaler og dermed forbundne bestemmelser, som de fremgår af listen i bilaget til denne protokol, i det følgende benævnt »Schengen-reglerne«. Dette samarbejde gennemføres inden for Den Europæiske Unions institutionelle og juridiske rammer og under overholdelse af de relevante bestemmelser i traktaten om Den Europæiske Union og traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab.

Artikel 2

1. Fra datoen for Amsterdam-traktatens ikrafttræden er Schengen-reglerne, herunder de afgørelser truffet af Eksekutivkomitéen under Schengen-aftalerne, som er vedtaget før denne dato, umiddelbart gældende for de tretten medlemsstater, der er nævnt i artikel 1, jf. dog stk. 2 i nærværende artikel. Fra samme dato træder Rådet i stedet for ovennævnte eksekutivkomité.

Rådet træffer med enstemmighed blandt de i artikel 1 nævnte medlemmer alle nødvendige foranstaltninger til at gennemføre dette stykke. Rådet fastlægger med enstemmighed i overensstemmelse med de relevante bestemmelser i traktaterne retsgrundlaget for hver af de bestemmelser eller afgørelser, der udgør Schengen-reglerne.

De Europæiske Fællesskabers Domstol udøver de beføjelser, der er tillagt den ved de relevante bestemmelser i traktaterne, med hensyn til sådanne bestemmelser og afgørelser og i overensstemmelse med det fastlagte retsgrundlag. Domstolen har i intet tilfælde kompetence med hensyn til foranstaltninger eller afgørelser vedrørende opretholdelse af lov og orden og beskyttelse af den indre sikkerhed.

Så længe ovennævnte foranstaltninger ikke er truffet, betragtes de bestemmelser eller afgørelser, som udgør Schengen-reglerne, som retsakter baseret på afsnit VI i traktaten om Den Europæiske Union, jf. dog artikel 5, stk. 2.

2. Stk. 1 gælder for de medlemsstater, som har undertegnet protokoller om tiltrædelse af Schengen-aftalerne fra de datoer, som Rådet beslutter med enstemmighed blandt de i artikel 1 nævnte medlemmer, medmindre betingelserne for nogle eller alle af disse stater anvendelse af Schengen-reglerne er opfyldt før datoen for Amsterdam-traktatens ikrafttræden.

Artikel 3

Efter den fastlæggelse, der er omhandlet i artikel 2, stk. 1, andet afsnit, bevarer Danmark samme rettigheder og forpligtelser i forhold til de øvrige signatarer i Schengen-aftalerne med hensyn til de dele af Schengen-reglerne, der får retsgrundlag i afsnit IV i traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab, som før den nævnte fastlæggelse.

Med hensyn til de dele af Schengen-reglerne, der får retsgrundlag i afsnit VI i traktaten om Den Europæiske Union, har Danmark fortsat samme rettigheder og forpligtelser som de øvrige signatarer i Schengen-aftalerne.

Artikel 4

Irland og Det Forenede Kongerige Storbritannien og Nordirland, der ikke er bundet af Schengen-reglerne, kan til enhver tid anmode om at deltage i nogle af eller alle disse regler.

Rådet træffer afgørelse om anmodningen med enstemmighed blandt medlemmerne som nævnt i artikel 1 og repræsentanten for den pågældende stats regering.

Artikel 5

1. Forslag og initiativer til udbygning af Schengen-reglerne er underlagt de relevante traktatbestemmelser.

Hvis enten Irland eller Det Forenede Kongerige eller begge ikke inden for en rimelig tid skriftligt har meddelt Rådets formand, at de ønsker at deltage, anses i den forbindelse de i artikel 1 nævnte medlemsstater samt Irland eller Det Forenede Kongerige, såfremt en af disse stater ønsker at deltage i de pågældende samarbejdsområder, for at have opnået den bemyndigelse, der er omhandlet i artikel 11 i traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab eller i artikel 40 i traktaten om Den Europæiske Union.

2. De relevante traktatbestemmelser, der er nævnt i stk. 1, første afsnit, finder anvendelse, også selv om Rådet ikke har vedtaget de foranstaltninger, der er nævnt i artikel 2, stk. 1, andet afsnit.

Artikel 6

Republikken Island og Kongeriget Norge deltager som associeret i gennemførelsen af Schengen-reglerne og den videre udvikling heraf på grundlag af den aftale, der blev undertegnet i Luxembourg den 19. december 1996. Relevante procedurer i den forbindelse fastsættes i en aftale, som Rådet indgår med disse stater, idet det træffer afgørelse med enstemmighed blandt de i artikel 1 nævnte medlemmer. En sådan aftale skal omfatte bestemmelser om Islands og Norges bidrag i forbindelse med eventuelle finansielle konsekvenser af gennemførelsen af denne protokol.

Rådet, der træffer afgørelse med enstemmighed, indgår en særskilt aftale med Island og Norge om fastsættelse af rettighederne og forpligtelserne i forholdet mellem Irland og Det Forenede Kongerige Storbritannien og Nordirland, på den ene side, og Island og Norge, på den anden side, på de områder af Schengen-reglerne, der gælder for disse stater.

Artikel 7

Rådet vedtager med kvalificeret flertal de nærmere bestemmelser for integration af Schengen-sekretariatet i Generalsekretariatet for Rådet.

Artikel 8

I forbindelse med forhandlingerne om optagelse af nye medlemsstater i Den Europæiske Union betragtes Schengen-reglerne og yderligere foranstaltninger, der træffes af institutionerne inden for rammerne heraf, som gældende regler, der skal accepteres fuldt ud af alle stater, der søger om optagelse.

*BILAG***SCHENGEN-REGLERNE**

1. Aftalen mellem regeringerne for staterne i Den Økonomiske Union: Benelux, Forbundsrepublikken Tyskland og Den Franske Republik om gradvis ophævelse af kontrollen ved de fælles grænser, undertegnet i Schengen den 14. juni 1985.
 2. Konventionen undertegnet i Schengen den 19. juni 1990 mellem Kongeriget Belgien, Forbundsrepublikken Tyskland, Den Franske Republik, Storhertugdømmet Luxembourg og Kongeriget Nederlandene om gennemførelse af aftalen om gradvis ophævelse af kontrollen ved de fælles grænser, undertegnet i Schengen den 14. juni 1985, med tilhørende slutakt og fælles erklæringer.
 3. De protokoller og aftaler om tiltrædelse af aftalen af 1985 og gennemførelseskonventionen af 1990, der er indgået med Italien (undertegnet i Paris den 27. november 1990), Spanien og Portugal (undertegnet i Bonn den 25. juni 1991), Grækenland (undertegnet i Madrid den 6. november 1992), Østrig (undertegnet i Bruxelles den 28. april 1995) og Danmark, Finland og Sverige (undertegnet i Luxembourg den 19. december 1996) med tilhørende slutakter og erklæringer.
 4. Afgørelser og erklæringer vedtaget af Eksekutivkomitéen, der er nedsat ved gennemførelseskonventionen af 1990, samt retsakter vedtaget til gennemførelse af konventionen af de organer, som Eksekutivkomitéen har overdraget beslutningskompetence.
-

Protokol (nr. 3)
**om anvendelse af visse aspekter af artikel 14 i traktaten om
oprettelse af Det Europæiske Fællesskab på Det Forenede
Kongerige og på Irland (1997)**

DE HØJE KONTRAHERENDE PARTER,

SOM ØNSKER at løse visse spørgsmål vedrørende Det Forenede Kongerige og Irland,

SOM TAGER HENSYN til, at der i mange år har eksisteret særlige rejseordninger mellem Det Forenede Kongerige og Irland,

ER BLEVET ENIGE OM følgende bestemmelser, som knyttes som bilag til traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab og traktaten om Den Europæiske Union:

Artikel 1

Uanset artikel 14 i traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab, andre bestemmelser i nævnte traktat eller i traktaten om Den Europæiske Union, foranstaltninger vedtaget i henhold til disse traktater eller internationale aftaler indgået af Fællesskabet eller af Fællesskabet og dets medlemsstater med et eller flere tredjelande, har Det Forenede Kongerige ret til ved sine grænser til andre medlemsstater at foretage en sådan kontrol af personer, der ønsker indrejse i Det Forenede Kongerige, som det finder nødvendigt, med det formål:

- a) at kontrollere retten til indrejse i Det Forenede Kongerige for statsborgere i stater, som er kontraherende parter i aftalen om Det Europæiske Økonomiske Samarbejdsområde, og for personer, over for hvilke ovennævnte personer har forsørgerpligt, og som udøver rettigheder i henhold til fællesskabslovgivningen, samt borgere i andre stater, der har fået sådanne rettigheder tillagt ved en aftale, som Det Forenede Kongerige er bundet af; og
- b) at træffe afgørelse om, hvorvidt andre personer skal have tilladelse til indrejse i Det Forenede Kongerige.

Intet i artikel 14 i traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab eller i nogen anden bestemmelse i nævnte traktat eller i traktaten om Den Europæiske Union eller i foranstaltninger, der er vedtaget i medfør af dem, anfægter Det Forenede Kongeriges ret til at vedtage eller foretage en sådan kontrol. Henvisninger til Det Forenede Kongerige i denne artikel omfatter områder, hvis eksterne forbindelser henhører under Det Forenede Kongeriges ansvar.

Artikel 2

Det Forenede Kongerige og Irland kan fortsætte med at indgå indbyrdes aftaler vedrørende personbevægelser mellem deres områder (det fælles rejseområde), under fuld overholdelse af rettighederne for de personer, der er nævnt i artikel 1, stk. 1, litra a), i denne protokol. Så længe de opretholder sådanne ordninger, finder artikel 1 i denne protokol derfor anvendelse på Irland på samme betingelser og vilkår som for Det Forenede Kongerige. Intet i artikel 14 i traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab, i andre bestemmelser i nævnte traktat eller i traktaten om Den Europæiske Union eller i foranstaltninger, som er vedtaget i medfør af dem, berører sådanne ordninger.

Artikel 3

De øvrige medlemsstater har ret til ved deres grænser eller ethvert andet indrejsested til deres område at foretage en sådan kontrol af personer, der ønsker at indrejse på deres område fra Det Forenede Kongerige eller fra områder, hvis eksterne forbindelser henhører under dets ansvar, i samme øjemed som nævnt i artikel 1 i denne protokol, eller fra Irland, så længe bestemmelserne i artikel 1 i denne protokol gælder for Irland.

Intet i artikel 14 i traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab eller i nogen anden bestemmelse i nævnte traktat eller i traktaten om Den Europæiske Union eller i foranstaltninger, der er vedtaget i medfør af dem, anfægter de øvrige medlemsstaters ret til at vedtage eller foretage en sådan kontrol.

Protokol (nr. 4)
om Det Forenede Kongeriges og Irlands stilling (1997)

DE HØJE KONTRAHERENDE PARTER,

SOM ØNSKER at løse visse spørgsmål vedrørende Det Forenede Kongerige og Irland,

SOM HENVISER TIL protokollen om anvendelse af visse aspekter af artikel 14 i traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab på Det Forenede Kongerige og Irland,

ER BLEVET ENIGE OM følgende bestemmelser, som knyttes som bilag til traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab og traktaten om Den Europæiske Union:

Artikel 1

Med forbehold af artikel 3 deltager Det Forenede Kongerige og Irland ikke i Rådets vedtagelse af foranstaltninger, der foreslås i henhold til afsnit IV i traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab. Uanset artikel 205, stk. 2, i traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab defineres kvalificeret flertal som den samme forholdsmæssige andel af de berørte rådsmedlemmers vægtede stemmer som den, der er fastsat i artikel 205, stk. 2. For rådsafgørelser, der skal vedtages med enstemmighed, kræves der enstemmighed blandt Rådets medlemmer med undtagelse af repræsentanterne for Det Forenede Kongeriges og Irlands regeringer.

Artikel 2

Som følge af artikel 1 og med forbehold af artikel 3, 4 og 6, er ingen bestemmelser i afsnit IV i traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab, ingen foranstaltninger vedtaget i henhold til nævnte afsnit, ingen bestemmelser i internationale aftaler indgået af Fællesskabet i henhold til nævnte afsnit og ingen afgørelser truffet af Domstolen om fortolkning af sådanne bestemmelser eller foranstaltninger bindende for eller finder anvendelse i Det Forenede Kongerige eller Irland; ingen af disse bestemmelser, foranstaltninger eller afgørelser berører på nogen måde disse staters beføjelser, rettigheder og forpligtelser; ingen af disse bestemmelser, foranstaltninger eller afgørelser berører på nogen måde gældende fællesskabsret eller udgør en del af fællesskabslovgivningen, således som denne ret og denne lovgivning finder anvendelse på Det Forenede Kongerige eller Irland.

Artikel 3

1. Det Forenede Kongerige eller Irland kan inden tre måneder efter, at et forslag eller initiativ er blevet forelagt for Rådet i henhold til afsnit IV i traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab, skriftligt meddele Rådets formand, at den pågældende stat ønsker at deltage i vedtagelsen og anvendelsen af sådanne foreslåede foranstaltninger, hvorefter den skal have ret

hertil. Uanset artikel 205, stk. 2, i traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab defineres kvalificeret flertal som den samme forholdsmæssige andel af de berørte rådsmedlemmers vægtede stemmer som den, der er fastsat i artikel 205, stk. 2.

For rådsafgørelser, der skal vedtages med enstemmighed, kræves der enstemmighed blandt Rådets medlemmer med undtagelse af et medlem, der ikke har indgivet en sådan meddelelse. En foranstaltning, der vedtages i henhold til dette stykke, er bindende for alle de medlemsstater, der har deltaget i vedtagelsen.

2. Hvis en foranstaltning som nævnt i stk. 1 ikke kan vedtages inden for en rimelig tid med deltagelse af Det Forenede Kongerige eller Irland, kan Rådet vedtage den i henhold til artikel 1 uden deltagelse af Det Forenede Kongerige eller Irland. I så fald finder artikel 2 anvendelse.

Artikel 4

Det Forenede Kongerige eller Irland kan når som helst efter Rådets vedtagelse af en foranstaltning i henhold til afsnit IV i traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab meddele Rådet og Kommissionen, at den pågældende stat ønsker at acceptere foranstaltningen. I så fald finder proceduren i artikel 11, stk. 3, i traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab tilsvarende anvendelse.

Artikel 5

En medlemsstat, der ikke er bundet af en foranstaltning vedtaget i henhold til afsnit IV i traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab, påføres ingen finansielle følger af denne foranstaltning, bortset fra de administrationsomkostninger, der påhviler institutionerne.

Artikel 6

Hvis Det Forenede Kongerige eller Irland i tilfælde, som er nævnt i denne protokol, er bundet af en foranstaltning, som Rådet har vedtaget i henhold til afsnit IV i traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab, finder de relevante bestemmelser i denne traktat, herunder artikel 68, anvendelse på denne stat for den pågældende foranstaltning.

Artikel 7

Artikel 3 og 4 berører ikke protokollen om integration af Schengen-reglerne i Den Europæiske Union.

Artikel 8

Irland kan skriftligt meddele Rådets formand, at Irland ikke længere ønsker at være omfattet af denne protokol. I så fald gælder de almindelige traktatbestemmelser for Irland.

Protokol (nr. 5)
om Danmarks stilling (1997)

DE HØJE KONTRAHERENDE PARTER,

SOM ERINDRER OM afgørelsen truffet af stats- og regeringscheferne, forsamlet i Det Europæiske Råd i Edinburgh den 12. december 1992, om visse problemer, som Danmark har rejst vedrørende traktaten om Den Europæiske Union,

SOM HAR NOTERET SIG Danmarks holdning med hensyn til unionsborgerskab, Den Økonomiske og Monetære Union, forsvarspolitik og retlige og indre anliggender, som fastlagt i Edinburgh-afgørelsen,

SOM ERINDRER OM artikel 3 i protokollen om integration af Schengen-reglerne i Den Europæiske Union,

ER BLEVET ENIGE OM følgende bestemmelser, som knyttes som bilag til traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab og traktaten om Den Europæiske Union:

DEL I

Artikel 1

Danmark deltager ikke i Rådets vedtagelse af foranstaltninger, der foreslås i henhold til afsnit IV i traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab. Uanset artikel 205, stk. 2, i traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab defineres kvalificeret flertal som den samme forholds-mæssige andel af de berørte rådsmedlemmers vægtede stemmer som den, der er fastsat i artikel 205, stk. 2. For rådsafgørelser, der skal vedtages med enstemmighed, kræves der enstemmighed blandt Rådets medlemmer med undtagelse af repræsentanten for Danmarks regering.

Artikel 2

Ingen af bestemmelserne i afsnit IV i traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab, ingen foranstaltninger, der er vedtaget i henhold til dette afsnit, ingen bestemmelser i internationale aftaler indgået af Fællesskabet i henhold til dette afsnit, og ingen afgørelser truffet af Domstolen om fortolkning af sådanne bestemmelser eller foranstaltninger er bindende for eller finder anvendelse i Danmark; ingen af disse bestemmelser, foranstaltninger eller afgørelser berører på nogen måde Danmarks beføjelser, rettigheder og forpligtelser; ingen af disse bestemmelser, foranstaltninger eller afgørelser berører på nogen måde gældende fællesskabsret eller udgør en del af fællesskabslovgivningen, således som denne ret og denne lovgivning finder anvendelse på Danmark.

Artikel 3

Danmark påføres ingen finansielle følger af foranstaltninger, som anført i artikel 1, bortset fra de administrationsomkostninger, der påhviler institutionerne.

Artikel 4

Artikel 1, 2 og 3 finder ikke anvendelse på foranstaltninger, der udpeger de tredjelande, hvis statsborgere skal være i besiddelse af visum ved passage af medlemsstaternes ydre grænser, eller foranstaltninger vedrørende en ensartet udformning af visa.

Artikel 5

1. Inden 6 måneder efter, at Rådet har truffet afgørelse om et forslag om eller initiativ til udbygning af Schengen-reglerne efter bestemmelserne i afsnit IV i traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab, træffer Danmark afgørelse om, hvorvidt det vil gennemføre denne afgørelse i sin nationale lovgivning. Hvis Danmark beslutter sig herfor, vil denne afgørelse skabe en folkeretlig forpligtelse mellem Danmark og de øvrige medlemsstater, der er nævnt i artikel 1 i protokollen om integration af Schengen-reglerne i Den Europæiske Union, samt Irland eller Det Forenede Kongerige, hvis disse medlemsstater deltager i de pågældende samarbejdsområder.

2. Hvis Danmark beslutter ikke at gennemføre en rådsafgørelse som nævnt i stk. 1, overvejer de medlemsstater, der er nævnt i artikel 1 i protokollen om integration af Schengen-reglerne i Den Europæiske Union, hvilke passende foranstaltninger der skal træffes.

DEL II

Artikel 6

Med hensyn til foranstaltninger, der træffes af Rådet inden for artikel 13, stk. 1, og artikel 17 i traktaten om Den Europæiske Union, deltager Danmark ikke i udarbejdelsen og gennemførelsen af Unionens afgørelser og aktioner, som har indvirkning på forsvarsområdet, men Danmark vil ikke hindre, at der udvikles et snævrere samarbejde mellem medlemsstaterne på dette område. Danmark deltager derfor ikke i vedtagelsen heraf. Danmark vil ikke være forpligtet til at bidrage til finansiering af aktionsudgifter i forbindelse med sådanne foranstaltninger.

DEL III

Artikel 7

Danmark kan til enhver tid i overensstemmelse med sine forfatningsmæssige bestemmelser underrette de øvrige medlemsstater om, at det ikke længere ønsker at benytte sig af alle eller en del af bestemmelserne i denne protokol. I så fald vil Danmark fuldt ud gennemføre alle de til den tid gældende relevante foranstaltninger, som er truffet inden for rammerne af Den Europæiske Union.

C. PROTOKOLLER KNYTTET SOM BILAG TIL
TRAKTATEN OM DEN EUROPÆISKE UNION, TIL
TRAKTATEN OM OPRETTELSE AF DET
EUROPÆISKE FÆLLESSKAB OG TIL TRAKTATEN
OM OPRETTELSE AF DET EUROPÆISKE
ATOMENERGIFÆLLESSKAB

Protokol (nr. 6)

vedrørende statuten for Domstolen (2001)

DE HØJE KONTRAHERENDE PARTER,

SOM ØNSKER at fastsætte den statut for Domstolen, der er omhandlet i artikel 245 i traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab og artikel 160 i traktaten om oprettelse af Det Europæiske Atomenergifællesskab,

ER BLEVET ENIGE OM følgende bestemmelser, der knyttes som bilag til traktaten om oprettelse af Den Europæiske Union, traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab og traktaten om oprettelse af Det Europæiske Atomenergifællesskab:

Artikel 1

Domstolen træder sammen og udøver sin virksomhed i overensstemmelse med bestemmelserne i traktaten om oprettelse af Den Europæiske Union (EU-traktaten), traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab (EF-traktaten) og traktaten om oprettelse af Det Europæiske Atomenergifællesskab (Euratom-traktaten) og i denne statut.

AFSNIT I

DOMMERNE OG GENERALADVOKATERNE

Artikel 2

Enhver dommer skal, inden han påbegynder sin embedsvirksomhed, i et offentligt retsmøde aflægge ed på at ville udføre sit hverv med fuldstændig upartiskhed og samvittighedsfuldhed og bevare tavshed om Domstolens rådslagninger og afstemninger.

Artikel 3

Dommerne er fritaget for retsforfølgning. For så vidt angår deres embedshandlinger, herunder mundtlige og skriftlige ytringer, nyder de denne immunitet også efter ophøret af deres embedsvirksomhed.

Domstolen kan i plenum ophæve immuniteten.

Indledes der efter immunitetens ophævelse strafferetlig forfølgning mod en dommer, kan denne i enhver af medlemsstaterne kun stilles for den ret, der er kompetent til at behandle sager mod medlemmerne af landets øverste domstol.

Artikel 12-15 og artikel 18 i protokollen vedrørende De Europæiske Fællesskabers privilegier og immuniteter finder anvendelse på Domstolens dommere, generaladvokater, justitssekretær og assisterende referenter dog med forbehold af bestemmelserne i de foregående afsnit vedrørende dommernes fritagelse for retsforfølgning.

Artikel 4

Dommerne må ikke varetage noget politisk eller administrativt hverv.

De må ikke udøve nogen — lønnet eller ulønnet — erhvervsmæssig virksomhed, medmindre Rådet undtagelsesvis giver tilladelse hertil.

Ved deres tiltræden afgiver de en højtidelig forsikring, hvorefter de under deres embedsvirksomhed og efter dennes ophør vil overholde de forpligtelser, der følger med deres hverv, i særdeleshed pligten til, efter at deres embedsvirksomhed er ophørt, at udvise hæderlighed og tilbageholdenhed med hensyn til påtagelse af visse hverv eller opnåelse af visse fordele.

I tvivlstilfælde træffer Domstolen afgørelse.

Artikel 5

Bortset fra ordinære nybesættelser samt dødsfald ophører en dommers embedsvirksomhed ved fratræden.

Ved en dommers fratræden indgives afskedsansøgningen til Domstolens præsident, der videresender den til Rådets formand. Ved sidstnævnte meddelelse bliver embedet ledigt.

Bortset fra tilfælde, hvor artikel 6 finder anvendelse, fungerer enhver dommer i embedet, indtil hans efterfølger er tiltrådt.

Artikel 6

En dommer kan hverken afskediges eller frakendes retten til pension eller til andre fordele, der træder i stedet herfor, medmindre han efter Domstolens dommeres og generaladvokaters enstemmige opfattelse ikke længere opfylder de nødvendige forudsætninger eller lever op til de forpligtelser, der følger med embedet. Den pågældende dommer medvirker ikke ved sådanne afgørelser.

Justitssekretæren underretter Europa-Parlamentets formand og Kommissionens formand om Domstolens afgørelse og oversender den til Rådets formand.

Såfremt en dommer ved en sådan afgørelse afskediges fra sit embede, bliver embedet ledigt ved meddelelsen til Rådets formand.

Artikel 7

Ophører en dommer med at udøve sit hverv inden embedsperiodens udløb, udnævnes en efterfølger for resten af perioden.

Artikel 8

Bestemmelserne i artikel 2-7 finder anvendelse på generaladvokaterne.

AFSNIT II

ORGANISATION

Artikel 9 ⁽¹⁾

Ved den delvise nybesættelse af dommerembederne, der finder sted hvert tredje år, afgår der skiftevis tretten og tolv dommere.

Ved den delvise nybesættelse af generaladvokaternes embeder, der finder sted hvert tredje år, afgår der hver gang fire generaladvokater.

Artikel 10

Justitssekretæren aflægger for Domstolen ed på at ville udøve sin virksomhed med fuldstændig upartiskhed og samvittighedsfuldhed og på at bevare tavshed om Domstolens rådslagninger og afstemninger.

Artikel 11

Domstolen udfærdiger bestemmelser om afløsning af justitssekretæren for tilfælde, hvor denne får forfald.

⁽¹⁾ Artiklen er ændret ved tiltrædelsesakten af 2003. Jf. tillæg bagest i denne publikation.

Artikel 12

Til Domstolen knyttes tjenestemænd og andre ansatte, for at den skal kunne udøve sin virksomhed. De er undergivet justitssekretæren under præsidentens tilsyn.

Artikel 13

På forslag af Domstolen kan Rådet med enstemmighed tillade udnævnelsen af assisterende referenter og træffe bestemmelse om deres stilling. De assisterende referenter kan på vilkår, der fastsættes i procesreglementet, kaldes til at deltage i forberedelsen af sager, der er indbragt for Domstolen, og til at samarbejde med den refererende dommer.

Til assisterende referenter vælges personer, hvis uafhængighed er uomtvistelig, og som kan dokumentere den nødvendige juridiske egnethed; de udnævnes af Rådet. De aflægger for Domstolen ed på at ville udføre deres hverv med fuldstændig upartiskhed og samvittighedsfuldhed og på at bevare tavshed om Domstolens rådslagninger og afstemninger.

Artikel 14

Dommerne, generaladvokaterne og justitssekretæren er forpligtet til at have bopæl ved Domstolens sæde.

Artikel 15

Domstolen udøver sin virksomhed vedvarende. Retsferiernes længde fastsættes af Domstolen under hensyn til tjenestens krav.

Artikel 16

Domstolen opretter af sin midte afdelinger, der sættes af tre eller fem dommere. Dommerne vælger af deres midte formænd for afdelingerne. Formændene for afdelinger med fem dommere vælges for et tidsrum af tre år. De kan genvælges én gang.

Den store afdeling sættes af tretten dommere. Dens forsæde føres af Domstolens præsident. Den store afdeling sammensættes endvidere af formændene for afdelingerne med fem dommere og af andre dommere udpeget i henhold til regler, der fastsættes i procesreglementet.

Domstolen sættes som stor afdeling, når en medlemsstat eller en af Fællesskabernes institutioner, som er part i sagen, anmoder herom.

Domstolen sættes i plenum, når den behandler sager, der er indbragt for den i henhold til EF-traktatens artikel 195, stk. 2, artikel 213, stk. 2, artikel 216 eller artikel 247, stk. 7, eller Euratom-traktatens artikel 107 D, stk. 2, artikel 126, stk. 2, artikel 129 eller artikel 160 B, stk. 7.

Finder Domstolen, at en sag, der er indbragt for den, er af særlig vigtighed, kan den desuden efter at have hørt generaladvokaten beslutte at henvise sagen til Domstolens plenum.

Artikel 17

Domstolens afgørelser kan kun gyldigt træffes af et ulige antal dommere.

Afgørelser truffet af afdelinger, der sættes af tre eller fem dommere, er kun gyldige, hvis de træffes af tre dommere.

Afgørelser truffet af den store afdeling er kun gyldige, når ni dommere er til stede.

Afgørelser truffet af Domstolen i plenum er kun gyldige, når femten dommere er til stede.

Får en dommer i en afdeling forfald, kan en dommer fra en anden afdeling tilkaldes i henhold til regler, der fastsættes i procesreglementet.

Artikel 18

Dommerne og generaladvokaterne kan ikke deltage i afgørelsen af nogen sag, hvori de tidligere har optrådt som befuldmægtiget, rådgiver eller advokat for en af parterne, eller hvorom de har måttet udtale sig som medlem af en ret eller en undersøgelseskommission eller i anden egenskab.

Mener en dommer eller en generaladvokat, at han af særlige grunde ikke kan deltage i afgørelsen eller i undersøgelsen af en bestemt sag, underretter han præsidenten herom. Finder præsidenten, at en dommer eller en generaladvokat af særlige grunde ikke bør sidde med eller fremkomme med forslag til afgørelser i en bestemt sag, gør han den pågældende opmærksom herpå.

Opstår der vanskeligheder angående anvendelsen af denne artikel, træffer Domstolen afgørelse.

En part kan ikke begære sammensætningen af Domstolen eller af en af dens afdelinger ændret under påberåbelse det være sig af en dommers nationalitet eller af, at der ikke til Domstolen eller en af dens afdelinger er knyttet nogen dommer af partens nationalitet.

AFSNIT III

RETTERGANGSMÅDEN

Artikel 19

Medlemsstaterne såvel som Fællesskabernes institutioner repræsenteres for Domstolen af en befuldmægtiget, der udpeges for hver enkelt sag; den befuldmægtigede kan bistås af en rådgiver eller af en advokat.

De stater, som er parter i aftalen om Det Europæiske Økonomiske Samarbejdsområde, bortset fra medlemsstaterne, samt den i aftalen omhandlede EFTA-Tilsynsmyndighed repræsenteres på samme måde.

Andre parter skal repræsenteres af en advokat.

Kun en advokat, der har beskikkelse i en medlemsstat eller i en anden stat, som er part i aftalen om Det Europæiske Økonomiske Samarbejdsområde, kan repræsentere eller bistå en part for Domstolen.

De befuldmægtigede, rådgivere og advokater, der møder for Domstolen, nyder på vilkår, der fastsættes i procesreglementet, de rettigheder og garantier, der er nødvendige for, at de kan udøve deres hverv uafhængigt.

Domstolen skal i henhold til procesreglementets bestemmelser over for de rådgivere og advokater, der møder for den, have de beføjelser, der normalt tilkommer domstole.

Lærere ved højere læreanstalter, der er statsborgere i medlemsstater, hvis lovgivning tillader dem at være rettergangsfuldmægtige, nyder for Domstolen samme rettigheder, som i denne artikel indrømmes advokater.

Artikel 20

Retsforhandlingerne for Domstolen opdeles i to stadier: et skriftligt og et mundtligt.

Den skriftlige forhandling omfatter overgivelsen til parterne og til de institutioner i Fællesskaberne, hvis beslutninger omtvistes, af stævninger, indlæg, svarskrifter og erklæringer tillige med eventuelle replikker og duplikker samt af alle påberåbte bilag og aktstykker eller af bekræftede genparter deraf.

Overgivelsen varetages af justitssekretæren i den rækkefølge og inden for de frister, der er fastsat i procesreglementet.

Den mundtlige forhandling omfatter oplæsningen af den rapport, der forelægges af den refererende dommer, Domstolens påhør af de befuldmægtigede, rådgiverne og advokaterne samt af generaladvokatens forslag til afgørelser og i påkommende tilfælde afhøringen af vidner og sagkyndige.

Finder Domstolen, at sagen ikke rejser nogen nye retsspørgsmål, kan den efter at have hørt generaladvokaten beslutte, at sagen skal pådømmes uden generaladvokatens forslag til afgørelse.

Artikel 21

Sag anlægges ved Domstolen ved indlevering af stævning til justitssekretæren. Stævningen skal angive sagsøgerens navn og bopæl, underskriverens stilling, den part eller de parter, mod hvem stævningen udtages, søgsmålets genstand, påstandene og en kort fremstilling af søgsmålsgrundene.

Stævningen ledsages i påkommende tilfælde af det aktstykke, der begæres kendt ugyldigt, eller i det i EF-traktatens artikel 232 og Euratom-traktatens artikel 148 omhandlede tilfælde af dokumentation vedrørende tidspunktet for den opfordring, der omhandles i nævnte artikler. Er disse dokumenter ikke vedlagt stævningen, opfordrer justitssekretæren vedkommende part til at fremskaffe dem inden en passende frist; søgsmålet kan ikke afvises, fordi forholdet først bringes i orden efter klagefristens udløb.

Artikel 22

I de tilfælde, der er omhandlet i Euratom-traktatens artikel 18, anlægges sag ved Domstolen ved indgivelse af søgsmålet til justitssekretæren. Søgsmålet skal angive sagsøgerens navn og bopæl, underskriverens stilling, den afgørelse, der anfægtes, modparterne, tvistens genstand, påstandene og en kort fremstilling af søgsmålsgrundene.

Søgsmålet ledsages af en bekræftet genpart af den anfægtede afgørelse fra Voldgiftsudvalget.

Hvis Domstolen ikke giver sagsøgeren medhold, bliver Voldgiftsudvalgets afgørelse endelig.

Hvis Domstolen ophæver Voldgiftsudvalgets afgørelse, kan sagen i givet fald på foranledning af en af parterne på ny forelægges Voldgiftsudvalget. Dette er bundet af Domstolens afgørelse af retsspørgsmål.

Artikel 23

I de tilfælde, der er omhandlet i EU-traktatens artikel 35, stk. 1, EF-traktatens artikel 234 og Euratom-traktatens artikel 150, påhviler det den nationale ret, der beslutter at udsætte en sag og retter henvendelse til Domstolen, at oversende denne beslutning til Domstolen. Domstolens justitssekretær giver herefter meddelelse om beslutningen til sagens parter, medlemsstaterne og Kommissionen samt til Rådet eller Den Europæiske Centralbank, hvis den retsakt, hvis gyldighed eller fortolkning omtvistes, hidrører fra disse, og til Europa-Parlamentet og Rådet, hvis den retsakt, hvis gyldighed eller fortolkning omtvistes, er vedtaget af disse to institutioner i fællesskab.

Parterne, medlemsstaterne, Kommissionen og i påkommende tilfælde Europa-Parlamentet, Rådet og Den Europæiske Centralbank kan inden to måneder fra sidstnævnte meddelelse indgive indlæg eller andre skriftlige udtalelser til Domstolen.

I de tilfælde, der er omhandlet i EF-traktatens artikel 234, giver Domstolens justitssekretær endvidere meddelelse om den nationale rets beslutning til de stater, som er parter i aftalen om Det Europæiske Økonomiske Samarbejdsområde, bortset fra medlemsstaterne, samt til den i aftalen omhandlede EFTA-Tilsynsmyndighed, som alle inden to måneder efter meddelelsen kan indgive indlæg eller andre skriftlige udtalelser til Domstolen, såfremt sagen hører under aftalens anvendelsesområde.

Når der af Rådet er indgået en aftale med et eller flere tredjelande vedrørende et nærmere bestemt sagsområde, og det deri er bestemt, at disse tredjelande kan indgive skriftlige indlæg eller udtalelser i tilfælde, hvor en ret i en medlemsstat har forelagt Domstolen et præjudicielt spørgsmål, der vedrører den pågældende aftales anvendelsesområde, gives der ligeledes meddelelse om den nationale rets beslutning, hvori et sådant spørgsmål stilles, til de pågældende tredjelande, som inden to måneder fra meddelelsen kan indgive indlæg eller andre skriftlige udtalelser til Domstolen.

Artikel 24

Domstolen kan forlange, at parterne fremlægger ethvert dokument og meddeler enhver oplysning, som den finder ønskelig. I tilfælde af at dette nægtes, fastslår Domstolen dette udtrykkeligt.

Domstolen kan ligeledes afkræve medlemsstaterne og de institutioner, der ikke er parter i retssagen, enhver oplysning, som den finder nødvendig for sagens behandling.

Artikel 25

Domstolen kan til enhver tid efter eget valg betro enkeltpersoner, grupper, bureauer, kommissioner eller organer den opgave at foretage en sagkyndig undersøgelse.

Artikel 26

Der kan afhøres vidner i overensstemmelse med procesreglementets bestemmelser.

Artikel 27

Domstolen kan i henhold til regler, der fastsættes i procesreglementet, over for udeblevne vidner udøve de beføjelser, der sædvanligt tilkommer domstole, og kan ikende bøder.

Artikel 28

Vidner og sagkyndige kan afhøres under ed ved benyttelse af den edsformular, der er foreskrevet i procesreglementet, eller på den måde, der er fastsat i vidnets eller den sagkyndiges nationale lovgivning.

Artikel 29

Domstolen kan beslutte, at et vidne eller en sagkyndig skal afhøres for den ret, i hvis område vidnet eller den sagkyndige har bopæl.

Denne beslutning tilstilles i overensstemmelse med procesreglementets bestemmelser vedkommende ret til udførelse. De dokumenter, der udfærdiges i forbindelse med udførelsen af denne retsankendelse, skal i henhold til samme bestemmelser sendes tilbage til Domstolen.

Domstolen påtager sig de hermed forbundne udgifter, men kan i påkommende tilfælde pålægge sagens parter disse omkostninger.

Artikel 30

Hver medlemsstat anser vidners eller sagkyndiges edsbrud som den tilsvarende lovovertrædelse begået for en national ret i et civilt søgsmål. Efter Domstolens anmeldelse indleder vedkommende medlemsstat retsforfølgning mod gerningsmanden for den kompetente nationale ret.

Artikel 31

Retsmøderne er offentlige, medmindre Domstolen af egen drift eller på begæring af parterne, af vægtige grunde, træffer anden bestemmelse.

Artikel 32

Under retsforhandlingerne kan Domstolen afhøre de sagkyndige, vidnerne samt parterne selv. De sidstnævnte kan dog kun forhandle mundtligt gennem deres rettergangsfuldmægtige.

Artikel 33

Om hvert retsmøde føres en retsbog, der underskrives af præsidenten og justitssekretæren.

Artikel 34

Retslisten fastlægges af præsidenten.

Artikel 35

Domstolens rådslagninger og afstemninger er og forbliver hemmelige.

Artikel 36

Dommene skal begrundes. De skal angive navnene på de dommere, der har medvirket ved afgørelsen.

Artikel 37

Dommene underskrives af præsidenten og justitssekretæren. De afsiges i et offentligt retsmøde.

Artikel 38

Domstolen træffer afgørelse om sagsomkostningerne.

Artikel 39

Under anvendelse af en summarisk fremgangsmåde, der fastlægges i procesreglementet, og som i fornødent omfang kan afvige fra visse af bestemmelserne i denne statut, kan Domstolens præsident på begæring træffe afgørelse enten om udsættelse som nævnt i EF-traktatens artikel 242 og Euratom-traktatens artikel 157, eller om anvendelse af foreløbige forholdsregler som nævnt i EF-traktatens artikel 243 eller Euratom-traktatens artikel 158, eller om udsættelse af tvangsfuldbyrdelse i overensstemmelse med EF-traktatens artikel 256, stk. 4, eller Euratom-traktatens artikel 164, stk. 3.

I tilfælde af præsidentens forfald træder en anden dommer i hans sted i overensstemmelse med bestemmelserne i procesreglementet.

Afgørelser, der træffes af præsidenten eller af dennes stedfortræder, er kun foreløbige og foregriber på ingen måde Domstolens afgørelse i hovedsagen.

Artikel 40

Medlemsstaterne og Fællesskabernes institutioner kan indtræde i retstvister, der er indbragt for Domstolen.

Samme ret tilkommer alle andre personer, der godtgør at have en berettiget interesse i afgørelsen af en for Domstolen indbragt retstvist med undtagelse af retstvister mellem medlemsstater, mellem Fællesskabernes institutioner eller mellem medlemsstater på den ene side og Fællesskabets institutioner på den anden side.

Med forbehold af stk. 2 kan de stater, som er parter i aftalen om Det Europæiske Økonomiske Samarbejdsområde, bortset fra medlemsstaterne, samt den i aftalen omhandlede EFTA-Tilsynsmyndighed indtræde i retstvister, der er indbragt for Domstolen, når disse tvister vedrører et af aftalens anvendelsesområder.

Påstande, der fremsættes i en begæring om intervention, kan kun gå ud på at understøtte en af parternes påstande.

Artikel 41

Undlader den, der behørigt er indstævnet, at indgive svarskrift, afsiges der en udeblivelsesdom over den pågældende. Inden en måned efter forkyndelsen af dom i sagen kan der fremsendes indsigelse imod den. Medmindre Domstolen træffer anden bestemmelse, har en sådan fremsendelse af indsigelse ikke opsættende virkning på fuldbyrdelsen af udeblivelsesdommen.

Artikel 42

Medlemsstaterne, Fællesskabernes institutioner og alle andre fysiske eller juridiske personer kan i tilfælde og i henhold til regler, der fastsættes i procesreglementet, rejse tredjemandsindsigelse mod dommen i en sag, i hvilken de ikke er blevet tilvarslet, hvis dommen gør indgreb i deres rettigheder.

Artikel 43

Opstår der vanskeligheder vedrørende betydningen og rækkevidden af en dom, tilkommer det Domstolen at fortolke denne på begæring af en part eller en af Fællesskabernes institutioner, der godtgør at have en berettiget interesse heri.

Artikel 44

En pådømt sag kan kun begæres genoptaget af Domstolen, hvis der fremkommer en faktisk omstændighed af afgørende betydning, der inden dommens afsigelse var ukendt for Domstolen og for den part, der begærer sagen genoptaget.

Genoptagelsessagen indledes med en kendelse, hvorved Domstolen udtrykkeligt fastslår tilstedeværelsen af en ny faktisk omstændighed, anerkender, at denne har de egenskaber, der kan begrunde genoptagelse af sagen, og erklærer, at begæringen derfor kan imødekommes.

Begæringen om genoptagelse kan ikke fremsættes senere end ti år efter dommens afsigelse.

Artikel 45

Særlige frister, der tager hensyn til afstandene, fastsættes i procesreglementet.

Overskridelse af fristerne bevirker intet retstab, når den pågældende part godtgør, at der foreligger omstændigheder, som ikke kunne forudses, eller force majeure.

Artikel 46

Krav mod Fællesskaberne, der støttes på ansvar uden for kontraktforhold, forældes fem år efter, at den omstændighed, der ligger til grund for kravet, er indtrådt. Forældelsen afbrydes enten ved indgivelse af stævning til Domstolen, eller ved, at den skadelidte forud gør sit krav gældende over for vedkommende fællesskabsinstitution. I sidstnævnte tilfælde skal sag anlægges inden den frist på to måneder, der er omhandlet i EF-traktatens artikel 230 og Euratom-traktatens artikel 146; i påkommende tilfælde finder bestemmelserne i henholdsvis EF-traktatens artikel 232, stk. 2, og Euratom-traktatens artikel 148, stk. 2, anvendelse.

AFSNIT IV

DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABERS RET I FØRSTE INSTANS

Artikel 47

Artikel 2-8, artikel 14 og 15, artikel 17, stk. 1, 2, 4 og 5, samt artikel 18 finder anvendelse på Retten og dens medlemmer. Ed som omhandlet i artikel 2 aflægges for Domstolen, som også træffer de i artikel 3, 4 og 6 omhandlede afgørelser, efter at Retten er blevet hørt.

Artikel 3, stk. 4, samt artikel 10, 11 og 14 finder tilsvarende anvendelse på Rettens justitssekretær.

Artikel 48 ⁽¹⁾

Retten består af femogtyve dommere.

Artikel 49

Rettens medlemmer kan udpeges til at udøve hvervet som generaladvokat.

Generaladvokaten skal med henblik på at bistå Retten i udførelsen af dens opgave fuldstændig upartisk og uafhængigt offentligt fremsætte begrundede forslag til afgørelse af visse sager, der indbringes for Retten.

Kriterierne for fastlæggelse af, i hvilke sager dette skal ske, samt reglerne for udpegelse af generaladvokaterne fastsættes i procesreglementet for Retten.

⁽¹⁾ Artiklen er ændret ved tiltrædelsesakten af 2003. Jf. tillæg bagest i denne publikation.

Et medlem af Retten, der er udpeget til generaladvokat i en sag, kan ikke deltage i afgørelsen af den pågældende sag.

Artikel 50

Retten sættes i form af afdelinger bestående af tre eller fem dommere. Dommerne vælger af deres midte formænd for afdelingerne. Formændene for afdelinger med fem dommere vælges for et tidsrum af tre år. De kan genvælges én gang.

I procesreglementet fastsættes regler om oprettelse af afdelingerne og om sagsfordelingen. I visse tilfælde, som fastlægges nærmere i procesreglementet, kan Retten sættes af samtlige medlemmer eller af en enedommer.

Det kan i procesreglementet ligeledes fastsættes, at Retten sættes som stor afdeling i tilfælde og i henhold til regler, der fastsættes i dette reglement.

Artikel 51

Som en undtagelse fra bestemmelsen i EF-traktatens artikel 225, stk. 1, og Euratom-traktatens artikel 140 A, stk. 1, har Domstolen enekompetence i de søgsmål, som er omhandlet i EF-traktatens artikel 230 og 232 og Euratom-traktatens artikel 146 og 148, som er anlagt af en medlemsstat, og som er rettet mod:

- a) en retsakt udstedt af Europa-Parlamentet eller af Rådet eller af de to institutioner i fællesskab, eller rettet mod en af disse institutioners undladelse af at træffe afgørelse, eller mod begge disse institutioners undladelse af i fællesskab at træffe afgørelse, dog bortset fra
 - beslutninger truffet af Rådet i medfør af EF-traktatens artikel 88, stk. 2, tredje afsnit
 - retsakter vedtaget af Rådet i medfør af en rådeforordning om handelspolitiske beskyttelsesforanstaltninger som omhandlet i EF-traktatens artikel 133
 - Rådets retsakter, hvorved det udøver gennemførelsesbeføjelser i henhold til EF-traktatens artikel 202, tredje led
- b) en retsakt udstedt af Kommissionen eller Kommissionens undladelse af at træffe afgørelse i medfør af EF-traktatens artikel 11 A.

Ligeledes har Domstolen enekompetence i de søgsmål, som er omhandlet i de nævnte bestemmelser, og som er anlagt af en af fællesskabsinstitutionerne eller af Den Europæiske Centralbank, til prøvelse af en retsakt udstedt af Europa-Parlamentet, Rådet, de to institutioner i fællesskab eller af Kommissionen, eller til prøvelse af den omstændighed, at Europa-Parlamentet, Rådet, de to institutioner i fællesskab eller Kommissionen har undladt at træffe afgørelse, og det samme gælder søgsmål, som er anlagt af en af Fællesskabets institutioner til prøvelse af en retsakt udstedt af Den Europæiske Centralbank eller af, at Den Europæiske Centralbank har undladt at træffe afgørelse.

Artikel 52

Domstolens præsident og Rettens præsident fastsætter efter fælles aftale regler, hvorefter tjenestemænd og øvrige ansatte ved Domstolen skal kunne gøre tjeneste ved Retten med henblik på udøvelsen af dennes virksomhed. Visse tjenestemænd eller øvrige ansatte er undergivet Rettens justitssekretær under Rettens præsidents tilsyn.

Artikel 53

Afsnit III i denne statut finder anvendelse på rettergangsmåden ved Retten.

I nødvendigt omfang præciseres og udfyldes disse regler i Rettens procesreglement. Procesreglementet kan fravige artikel 40, stk. 4, og artikel 41 for at tage hensyn til de særlige forhold, der gør sig gældende for sager om intellektuel ejendomsret.

Uanset artikel 20, stk. 4, kan generaladvokaten fremsætte sine begrundede forslag til afgørelse skriftligt.

Artikel 54

Indgives en stævning eller et processkrift, der er stilet til Retten, fejlagtigt til Domstolens justitssekretær, fremsender denne straks dokumentet til Rettens justitssekretær; på samme måde når en stævning eller et andet processkrift, der er stilet til Domstolen, fejlagtigt indgives til Rettens justitssekretær, fremsender denne straks dokumentet til Domstolens justitssekretær.

Finder Retten, at den ikke er kompetent til at påkende en sag, der er omfattet af Domstolens kompetence, henviser den sagen til Domstolen; når Domstolen finder, at en sag henhører under Rettens kompetence, henviser den på samme måde sagen til Retten, der i så fald ikke kan erklære sig inkompetent.

Såfremt der indbringes sager for Domstolen og Retten, som har samme genstand, som rejser de samme fortolkningsspørgsmål, eller hvori gyldigheden af den samme retsakt anfægtes, kan Retten, efter at have hørt parterne, udsætte sin behandling af den pågældende sag, indtil Domstolen har afsagt dom, eller kan, når der er tale om søgsmål, der er anlagt i medfør af EF-traktatens artikel 230 eller Euratom-traktatens artikel 146, erklære sig inkompetent, således at Domstolen kan træffe afgørelse i sagen. Under de samme betingelser kan Domstolen ligeledes beslutte at udsætte sin behandling af sagen; i så fald fortsætter behandlingen ved Retten.

Anfægter en medlemsstat og en af Fællesskabets institutioner den samme retsakt, erklærer Retten sig inkompetent, således at Domstolen kan træffe afgørelse.

Artikel 55

Afgørelser, hvorved en sags behandling ved Retten afsluttes, samt afgørelser, der afgør en del af en sags realitet, eller hvorved der tages stilling til en formalitetsindsigelse vedrørende Rettens kompetence eller en påstand om afvisning af sagen, skal af Rettens justitssekretær forkyndes for alle sagens parter samt alle medlemsstater og fællesskabsinstitutioner, selv om disse ikke har intervenseret i sagen for Retten.

Artikel 56

Der kan iværksættes appel til Domstolen, senest to måneder efter forkyndelsen af den pågældende anfægtede afgørelse, af afgørelser, hvorved den pågældende sags behandling ved Retten er blevet afsluttet, samt af afgørelser, der afgør en del af en sags realitet, eller hvorved der tages stilling til en formalitetsindsigelse vedrørende Rettens kompetence eller en påstand om afvisning af sagen.

Appel kan iværksættes af enhver part, som helt eller delvis ikke har fået medhold. Andre intervenienter end medlemsstaterne og fællesskabsinstitutionerne kan dog kun iværksætte appel, såfremt den af Retten truffne afgørelse berører dem umiddelbart.

Undtagen i sager imellem Fællesskaberne og disses ansatte kan appel ligeledes iværksættes af medlemsstater og fællesskabsinstitutioner, der ikke har intervenseret i den pågældende sag for Retten. I sådanne tilfælde har de pågældende medlemsstater eller institutioner den samme retsstilling som medlemsstater eller institutioner, der har intervenseret i første instans.

Artikel 57

Den, hvis begæring om intervention ikke er blevet taget til følge af Retten, kan appellere afgørelsen til Domstolen senest to uger efter forkyndelsen af afgørelsen om, at begæringen ikke tages til følge.

Afgørelser truffet af Retten i henhold til EF-traktatens artikel 242, 243 eller artikel 256, stk. 4, eller Euratom-traktatens artikel 157, 158 eller artikel 164, stk. 3, kan appelleres af parterne i sagen inden to måneder efter, at afgørelsen er forkyndt for dem.

Appel efter stk. 1 og 2 i nærværende artikel påkendes efter fremgangsmåden i artikel 39.

Artikel 58

Appel til Domstolen er begrænset til retsspørgsmål. Den kan kun støttes på, at Retten savner kompetence, at der er begået rettergangsfejl, som krænker appellantens interesser, eller at Retten har overtrådt fællesskabsretten.

Appel kan ikke iværksættes alene til forandring af afgørelser om sagsomkostningerne eller om disses størrelse.

Artikel 59

Når en afgørelse fra Retten appelleres, består retsforhandlingerne ved Domstolen af en skriftveksling og en mundtlig forhandling. I henhold til regler, der fastsættes i procesreglementet, kan Domstolen efter at have hørt generaladvokaten og parterne træffe afgørelse uden mundtlig forhandling.

Artikel 60

Appel har ikke opsættende virkning, jf. dog EF-traktatens artikel 242 og 243 og Euratom-traktatens artikel 157 og 158.

Uanset EF-traktatens artikel 244 og Euratom-traktatens artikel 159 har en afgørelse fra Retten om annulation af en forordning først retsvirkning fra udløbet af den frist, der er omhandlet i artikel 56, stk. 1, i denne statut, eller, såfremt appel er iværksat inden for denne frist, fra stadfæstelsen eller fra afvisningen af appellen, dog med forbehold af muligheden for en part til at fremsætte begæring til Domstolen om midlertidig ophævelse af retsvirkningerne af den annullerede forordning eller om andre foreløbige forholdsregler i medfør af EF-traktatens artikel 242 og 243 eller Euratom-traktatens artikel 157 og 158.

Artikel 61

Giver Domstolen appellanten medhold, ophæver den den af Retten trufne afgørelse. Domstolen kan i denne forbindelse enten selv træffe endelig afgørelse, hvis sagen er moden til påkendelse, eller hjemvise den til Retten til afgørelse.

I tilfælde af hjemvisning er Retten bundet af de afgørelser om retsspørgsmål, der er indeholdt i Domstolens afgørelse.

Når der under en appel, der iværksættes af en medlemsstat eller en fællesskabsinstitution, der ikke har intervenseret i den pågældende sag for Retten, gives appellanten medhold, kan Domstolen, dersom den skønner det nødvendigt, angive, hvilke af virkningerne af den af Retten truffe afgørelse, som er blevet ophævet, der skal betragtes som endelige for parterne i sagen.

Artikel 62

I de tilfælde, der er omhandlet i EF-traktatens artikel 225, stk. 2 og 3, og i Euratom-traktatens artikel 140 A, stk. 2 og 3, kan førstegeneraladvokaten, når han finder, at der er en alvorlig risiko for, at fællesskabsrettens ensartede anvendelse eller sammenhæng kan påvirkes, foreslå Domstolen at foretage en fornyet prøvelse af den afgørelse, der er truffet af Retten.

Forslaget skal fremsættes en måned efter, at Retten har truffet afgørelsen. Domstolen beslutter, inden en måned efter at førstegeneraladvokaten har fremsat sit forslag, om der skal foretages en fornyet prøvelse af afgørelsen.

Artikel 62a

Domstolen afgør de spørgsmål, der er underkastet fornyet prøvelse, efter en hasteprocedure på grundlag af de sagsakter, som Retten har fremsendt.

De parter, der er omhandlet i artikel 23, og i de tilfælde, der er omhandlet i EF-traktatens artikel 225, stk. 2, og Euratom-traktatens artikel 140 A, stk. 2, parterne i sagen for Retten har inden for en nærmere fastsat frist ret til at indgive indlæg eller andre skriftlige udtalelser til Domstolen om de spørgsmål, der er underkastet fornyet prøvelse.

Domstolen kan beslutte at åbne den mundtlige forhandling, før den træffer afgørelse.

Artikel 62b

I de tilfælde, der er omhandlet i EF-traktatens artikel 225, stk. 2, og Euratom-traktatens artikel 140 A, stk. 2, har forslaget om fornyet prøvelse og beslutningen om indledning af proceduren for fornyet prøvelse ikke opsættende virkning, jf. dog EF-traktatens artikel 242 og 243. Fastslår Domstolen, at Rettens afgørelse påvirker fællesskabsrettens ensartede anvendelse eller sammenhæng, hjemviser den sagen til Retten, som er bundet af de afgørelser om retsspørgsmål, der er indeholdt i Domstolens afgørelse; Domstolen kan angive, hvilke af virkningerne af Rettens afgørelse der skal betragtes som endelige for parterne i sagen. Følger afgørelsen af retstvisten, under hensyn til udfaldet af den fornyede prøvelse, af de faktiske omstændigheder, som Rettens afgørelse støttes på, afgør Domstolen imidlertid sagen endeligt.

I de tilfælde, der er omhandlet i EF-traktatens artikel 225, stk. 3, og Euratom-traktatens artikel 140 A, stk. 3, får Rettens besvarelser af de spørgsmål, som Retten har fået forelagt, virkning ved udløbet af de frister, der er fastsat i artikel 62, stk. 2, medmindre der foreligger et forslag om fornyet prøvelse eller en beslutning om indledning af en procedure for fornyet prøvelse. Indledes der en procedure for fornyet prøvelse, får de besvarelser, der er underkastet fornyet prøvelse, virkning ved procedurens afslutning, medmindre Domstolen træffer anden afgørelse. Fastslår Domstolen, at Rettens afgørelse påvirker fællesskabsrettens ensartede anvendelse eller sammenhæng, træder Domstolens besvarelse af de spørgsmål, der er underkastet fornyet prøvelse, i stedet for Rettens.

AFSNIT IV A

RETSINSTANSERNE

Artikel 62c

Bestemmelserne om de retsinstanser, der oprettes i henhold til EF-traktatens artikel 225 A og Euratom-traktatens artikel 140 B, hvad angår disses kompetence, sammensætning, organisation og rettergangsmåde, findes i bilaget til denne statut.

AFSNIT V

AFSLUTTENDE BESTEMMELSER

Artikel 63

Procesreglementet for Domstolen og procesreglementet for Retten skal indeholde alle forskrifter, der er nødvendige for at anvende og om fornødent udfylde denne statut.

Artikel 64

Indtil vedtagelsen i denne statut af de regler om sprog, der skal gælde for Domstolen og Retten, finder reglerne om sprog i procesreglementet for Domstolen og i procesreglementet for Retten fortsat anvendelse. Enhver ændring eller ophævelse af disse bestemmelser skal foretages efter proceduren for ændring af denne statut.

*BILAG I***RETEN FOR EU-PERSONALESAGER***Artikel 1*

Retten for EU-personalesager, herefter benævnt »EU-Personaleretten«, udøver i første instans de beføjelser til at træffe afgørelse om tvister mellem Fællesskabet og dets ansatte i henhold til EF-traktatens artikel 236 og Euratom-traktatens artikel 152, herunder tvister mellem ethvert organ og dets personale, der er tillagt Domstolen.

Artikel 2

EU-Personaleretten består af syv dommere. Hvis Domstolen anmoder herom, kan Rådet med kvalificeret flertal vedtage at forøge antallet af dommere.

Dommerne udnævnes for en periode på seks år. Afgående dommere kan genudnævnes.

Hvis en stilling som dommer bliver ledig, udnævnes der en ny dommer for en periode på seks år.

Artikel 3

1. Dommerne udnævnes af Rådet, der træffer afgørelse i henhold til EF-traktatens artikel 225 A, stk. 4, og Euratom-traktatens artikel 140 B, stk. 4, efter høring af det udvalg, der nedsættes i henhold til denne artikel. Rådet påser ved udnævnelsen af dommerne, at retten får en afbalanceret sammensætning på så bredt et geografisk grundlag som muligt blandt medlemsstaternes statsborgere og for så vidt angår de repræsenterede nationale retssystemer.

2. Enhver unionsborger, der opfylder betingelserne i EF-traktatens artikel 225 A, stk. 4, og Euratom-traktatens artikel 140 B, stk. 4, kan indgive sin ansøgning. Rådet, der træffer afgørelse med kvalificeret flertal efter henstilling fra Domstolen, fastsætter betingelserne og de nærmere bestemmelser vedrørende indgivelse og behandling af ansøgningerne.

3. Der nedsættes et udvalg bestående af syv medlemmer, der er valgt blandt tidligere medlemmer af Domstolen og Retten i Første Instans og jurister med anerkendte faglige kvalifikationer. Rådet træffer med kvalificeret flertal og efter indstilling fra Domstolens præsident afgørelse om udpegelsen af udvalgets medlemmer og dets forretningsorden.

4. Udvalget afgiver udtalelse om kandidaternes kvalifikationer til at udøve embedet som dommer ved EU-Personaleretten. Udvalget knytter til denne udtalelse en liste over kandidater, der besidder de mest hensigtsmæssige erfaringer på højt niveau. En sådan liste skal indeholde et antal kandidater svarende til mindst det dobbelte af det antal dommere, Rådet skal udnævne.

Artikel 4

1. Dommerne vælger af deres midte for et tidsrum af tre år EU-Personalerettens præsident. Denne kan genvælges.

2. EU-Personaleretten sættes i afdelinger bestående af tre dommere. I visse tilfælde, som fastlægges nærmere i procesreglementet, kan retten sættes i plenum, i en afdeling bestående af fem dommere eller af én enkelt dommer.

3. Præsidenten for EU-Personaleretten er formand for plenum og for afdelingen med fem dommere. Formændene for afdelingerne med tre dommere udpeges efter reglerne i stk. 1. Hvis EU-Personalerettens præsident er tilknyttet en afdeling med tre dommere, fører han forsædet i denne afdeling.

4. I procesreglementet fastsættes plenums beføjelser og beslutningsdygtige antal medlemmer samt regler om afdelingernes sammensætning og om sagsfordelingen.

Artikel 5

Artikel 2-6, artikel 14, artikel 15, artikel 17, stk. 1, 2 og 5, samt artikel 18 i statuten for Domstolen finder anvendelse på EU-Personaleretten og dens medlemmer.

Den ed, der er omhandlet i artikel 2 i statuten, aflægges for Domstolen, og de beslutninger, der er omhandlet i statuttens artikel 3, 4 og 6, træffes af Domstolen efter høring af EU-Personaleretten.

Artikel 6

1. EU-Personaleretten anvender Domstolens og Førsteinstansrettens administrative tjenester. Domstolens præsident eller eventuelt Førsteinstansrettens præsident fastsætter efter fælles aftale med præsidenten for EU-Personaleretten de regler, hvorefter tjenestemænd og øvrige ansatte ved Domstolen eller Retten skal kunne gøre tjeneste i EU-Personaleretten med henblik på udøvelsen af dennes virksomhed. Visse tjenestemænd eller øvrige ansatte skal undergives EU-Personalerettens justitssekretær under tilsyn af denne rets præsident.

2. EU-Personaleretten udnævner sin justitssekretær og træffer bestemmelse om hans stilling. Artikel 3, stk. 4, og artikel 10, 11 og 14 i statuten for Domstolen finder anvendelse på rettens justitssekretær.

Artikel 7

1. Afsnit III i statuten for Domstolen, bortset fra artikel 22 og 23, finder anvendelse på rettergangsmåden ved EU-Personaleretten. I nødvendigt omfang præciseres og udfyldes disse regler i denne rets procesreglement.

2. Bestemmelserne om den sprogordning, der gælder for Retten i Første Instans, gælder også for EU-Personaleretten.

3. Skriftudvekslingen omfatter indgivelse af stævning og svarskrift, medmindre EU-Personaleretten bestemmer, at yderligere skriftudveksling er nødvendig. Når en yderligere skriftudveksling har fundet sted, kan EU-Personaleretten med parternes samtykke beslutte at træffe afgørelse uden mundtlig forhandling.

4. På ethvert stadium i sagens behandling, også umiddelbart efter stævningens indgivelse, kan EU-Personaleretten undersøge mulighederne for en mindelig bilæggelse af tvisten og bestræbe sig på at fremme en sådan bilæggelse.

5. Afgørelse om sagsomkostninger træffes af retten. Medmindre andet gælder i henhold til særlige bestemmelser i procesreglementet, pålægges det den tabende part at betale sagens omkostninger, hvis der er nedlagt påstand herom.

Artikel 8

1. Indgives en stævning eller et processkrift, der er stilet til EU-Personaleretten, fejlagtigt til Domstolens eller Førsteinstansrettens justitssekretær, fremsender denne straks dokumentet til EU-Personalerettens justitssekretær. På samme måde gælder, at når en stævning eller et andet processkrift, der er stilet til Domstolen eller Førsteinstansretten, fejlagtigt indgives til EU-Personalerettens justitssekretær, fremsender denne straks dokumentet til Domstolens eller Førsteinstansrettens justitssekretær.

2. Finder EU-Personaleretten, at den ikke er kompetent til at påkende en sag, der er omfattet af Domstolens eller Førsteinstansrettens kompetence, henviser den sagen til Domstolen eller Førsteinstansretten. Når Domstolen eller Førsteinstansretten finder, at en sag henhører under EU-Personalerettens kompetence, henviser den ret, ved hvilken sagen anlægges, på samme måde sagen til denne, der i så fald ikke kan erklære sig inkompetent.

3. Såfremt der indbringes sager for EU-Personaleretten og Førsteinstansretten, som rejser det samme fortolknings-spørgsmål, eller hvori gyldigheden af den samme retsakt anfægtes, kan EU-Personaleretten efter høring af parterne suspendere proceduren, indtil Førsteinstansretten har truffet afgørelse.

Såfremt der indbringes sager for EU-Personaleretten og Førsteinstansretten, som har samme genstand, erklærer EU-Personaleretten sig inkompetent, således at Førsteinstansretten kan træffe afgørelse.

Artikel 9

Der kan iværksættes appel til Førsteinstansretten senest to måneder efter forkyndelsen af den pågældende anfægtede afgørelse, af afgørelser, hvorved den pågældende sags behandling ved EU-Personaleretten er blevet afsluttet, samt af afgørelser, der afgør en del af en sags realitet, eller hvorved der tages stilling til en formalitetsindsigelse vedrørende rettens kompetence eller en påstand om afvisning af sagen.

Appel kan iværksættes af enhver part, som helt eller delvis ikke har fået medhold. Andre intervenienter end medlemsstaterne og fællesskabsinstitutionerne kan dog kun iværksætte appel, såfremt den af EU-Personaleretten trufne afgørelse berører dem direkte.

Artikel 10

1. Den, hvis begæring om intervention ikke er blevet taget til følge af EU-Personaleretten, kan appellere afgørelsen til Førsteinstansretten senest to uger efter forkyndelsen af afgørelsen om, at begæringen ikke tages til følge.

2. Afgørelser truffet af EU-Personaleretten i henhold til EF-traktatens artikel 242 eller 243 eller artikel 256, stk. 4, eller Euratom-traktatens artikel 157 eller 158 eller artikel 164, stk. 3, kan appelleres af parterne i sagen inden to måneder efter, at afgørelsen er forkyndt for dem.

3. Appel efter stk. 1 og 2 kan påkendes af præsidenten for Førsteinstansretten efter en summarisk fremgangsmåde, der i fornødent omfang kan afvige fra visse af bestemmelserne i dette bilag, og som fastlægges i Førsteinstansrettens procesreglement.

Artikel 11

1. Appel til Førsteinstansretten er begrænset til retsspørgsmål. Den kan kun støttes på, at EU-Personaleretten savner kompetence, at der er begået rettergangsfejl ved denne ret, der krænker appellanten interesser, eller at EU-Personaleretten har overtrådt fællesskabsretten.
2. Appel kan ikke iværksættes alene til forandring af afgørelser om sagsomkostningerne eller om disses størrelse.

Artikel 12

1. Appel til Førsteinstansretten har ikke opsættende virkning, jf. dog EF-traktatens artikel 242 og 243 og Euratom-traktatens artikel 157 og 158.
2. Når en afgørelse fra EU-Personaleretten appelleres, består retsforhandlingerne ved Førsteinstansretten af en skriftveksling og en mundtlig forhandling. I henhold til reglerne i Førsteinstansrettens procesreglement kan denne efter at have hørt parterne træffe afgørelse uden mundtlig forhandling.

Artikel 13

1. Giver Førsteinstansretten appellanten medhold, ophæver den den af EU-Personaleretten truffne afgørelse og træffer selv afgørelse i sagen. Førsteinstansretten hjemviser sagen til EU-Personaleretten til afgørelse, hvis den ikke er moden til påkendelse.
 2. I tilfælde af hjemvisning er EU-Personaleretten bundet af de afgørelser om retsspørgsmål, der er indeholdt i Førsteinstansrettens afgørelse.
-

Protokol (nr. 7)

**knyttet til traktaten om Den Europæiske Union og til
traktaterne om oprettelse af De Europæiske Fællesskaber
(1992)**

DE HØJE KONTRAHERENDE PARTER

ER BLEVET ENIGE OM følgende bestemmelse, der knyttes som bilag til traktaten om Den Europæiske Union og til traktaterne om oprettelse af De Europæiske Fællesskaber:

»Intet i traktaten om Den Europæiske Union, traktaterne om oprettelse af De Europæiske Fællesskaber og senere traktater og akter om ændring eller supplerung af disse, berører anvendelsen i Irland af artikel 40.3.3 i Irlands forfatning.«

Protokol (nr. 8)
**om fastlæggelse af hjemstedet for De Europæiske Fællesskabers
institutioner og for visse af Fællesskabernes organer og
tjenester samt Europol (1997)**

REPRÆSENTANTERNE FOR MEDLEMSSTATERNES REGERINGER ER —

UNDER HENVISNING til artikel 289 i traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab, artikel 77 i traktaten om oprettelse af Det Europæiske Kul- og Stålfællesskab og artikel 189 i traktaten om oprettelse af Det Europæiske Atomenergifællesskab,

UNDER HENVISNING til traktaten om Den Europæiske Union, og

IDET DE ERINDRER OM OG BEKRÆFTER afgørelsen af 8. april 1965 og uden at foregribe afgørelser om hjemstedet for fremtidige institutioner, organer og tjenester —

BLEVET ENIGE OM følgende bestemmelser, der knyttes som bilag til traktaten om Den Europæiske Union og traktaterne om oprettelse af De Europæiske Fællesskaber:

Eneste artikel

- a) Europa-Parlamentet har hjemsted i Strasbourg og afholder dér de tolv månedlige plenarmøderækker, herunder også budgetmøderækken. Yderligere plenarmøderækker afholdes i Bruxelles. Europa-Parlamentets udvalg holder deres møder i Bruxelles. Europa-Parlamentets Generalsekretariat og dets tjenester er fortsat placeret i Luxembourg.
- b) Rådet har hjemsted i Bruxelles. I april, juni og oktober holder Rådet sine samlinger i Luxembourg.
- c) Kommissionen har hjemsted i Bruxelles. De i artikel 7, 8 og 9 i afgørelsen af 8. april 1965 nævnte afdelinger er placeret i Luxembourg.
- d) Domstolen og Retten i Første Instans har hjemsted i Luxembourg.
- e) Revisionsretten har hjemsted i Luxembourg.
- f) Det Økonomiske og Sociale Udvalg har hjemsted i Bruxelles.
- g) Regionsudvalget har hjemsted i Bruxelles.
- h) Den Europæiske Investeringsbank har hjemsted i Luxembourg.
- i) Det Europæiske Monetære Institut og Den Europæiske Centralbank har hjemsted i Frankfurt.
- j) Den Europæiske Politienhed (Europol) har hjemsted i Haag.

Protokol (nr. 9)
**om de nationale parlamenters rolle i Den Europæiske Union
(1997)**

DE HØJE KONTRAHERENDE PARTER,

SOM MINDER OM, at de enkelte nationale parlamenters kontrol af deres egen regering i relation til Den Europæiske Unions aktiviteter, er et spørgsmål, der falder ind under den enkelte medlemsstats særlige forfatningsmæssige system og praksis,

SOM imidlertid ØNSKER at tilskynde til, at de nationale parlamenter i højere grad inddrages i Den Europæiske Unions aktiviteter, og at øge deres muligheder for at udtrykke deres synspunkter i spørgsmål, som kan være af særlig interesse for dem,

ER BLEVET ENIGE OM følgende bestemmelser, der knyttes som bilag til traktaten om Den Europæiske Union og traktaterne om oprettelse af De Europæiske Fællesskaber:

I. Information til medlemsstaternes nationale parlamenter

1. Alle Kommissionens høringsdokumenter (grøn- og hvidbøger og meddelelser) sendes straks til medlemsstaternes nationale parlamenter.
2. Kommissionens forslag til lovgivning som defineret af Rådet i overensstemmelse med artikel 207, stk. 3, i traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab skal foreligge i god tid, således at hver enkelt medlemsstats regering kan sikre, at dens eget nationale parlament modtager dem, som det er hensigtsmæssigt.
3. Der skal forløbe en periode på seks uger mellem det tidspunkt, hvor et lovgivningsforslag eller et forslag til foranstaltning, der skal vedtages i henhold til afsnit VI i traktaten om Den Europæiske Union, stilles til rådighed af Kommissionen for Europa-Parlamentet og Rådet på alle sprog, og det tidspunkt, hvor det sættes på Rådets dagsorden med henblik på afgørelse, enten med henblik på vedtagelse af en retsakt eller med henblik på vedtagelse af en fælles holdning i henhold til artikel 251 eller 252 i traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab; denne frist kan dog fraviges på grund af en sags hastende karakter, men dette skal begrundes i retsakten eller den fælles holdning.

II. Konferencen for Organer med Ansvar for EF-anliggender

4. Konferencen for Organer med Ansvar for EF-anliggender, i det følgende benævnt COSAC, der blev oprettet den 16.-17. november 1989 i Paris, kan forelægge sådanne bidrag for institutionerne for Den Europæiske Union, som den finder hensigtsmæssige, navnlig på grundlag af lovgivningsforslag, som repræsentanterne for medlemsstaternes regeringer efter fælles overenskomst kan beslutte at sende til COSAC på baggrund af emnernes art.

5. COSAC kan behandle lovforslag eller initiativer vedrørende indførelse af et område med frihed, sikkerhed og retfærdighed, der vil kunne have direkte indflydelse på den enkeltes rettigheder og frihedsrettigheder. Europa-Parlamentet, Rådet og Kommissionen orienteres om eventuelle bidrag fra COSAC i henhold til dette punkt.

6. COSAC kan sende Europa-Parlamentet, Rådet og Kommissionen sådanne bidrag til Unionens lovgivningsarbejde, som den finder hensigtsmæssige, især vedrørende anvendelsen af nærhedsprincippet, området frihed, sikkerhed og retfærdighed samt spørgsmål vedrørende grundlæggende rettigheder.

7. Bidrag fra COSAC forpligter på ingen måde de nationale parlamenter eller foregriber deres holdning.

Protokol (nr. 10)
om udvidelsen af Den Europæiske Union (2001)

DE HØJE KONTRAHERENDE PARTER

ER BLEVET ENIGE OM følgende bestemmelser, der knyttes som bilag til traktaten om Den Europæiske Union og traktaterne om oprettelse af De Europæiske Fællesskaber:

Artikel 1

Ophævelse af protokollen om institutionerne

Protokollen om institutionerne i perspektivet af en udvidelse af Den Europæiske Union, der er knyttet som bilag til traktaten om Den Europæiske Union og traktaterne om oprettelse af De Europæiske Fællesskaber, ophæves.

Artikel 2

Bestemmelser vedrørende Europa-Parlamentet

1. Den 1. januar 2004 og med virkning fra begyndelsen af valgperioden 2004-2009 affattes første afsnit i artikel 190, stk. 2, i traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab og i artikel 108, stk. 2, i traktaten om Det Europæiske Atomenergifællesskab således:

»Antallet af repræsentanter, der vælges i hver enkelt medlemsstat, fastsættes til:

Belgien	22
Danmark	13
Tyskland	99
Grækenland	22
Spanien	50
Frankrig	72
Irland	12
Italien	72
Luxembourg	6
Nederlandene	25

Østrig	17
Portugal	22
Finland	13
Sverige	18
Det Forenede Kongerige	72«

2. Med forbehold af stk. 3 svarer det samlede antal repræsentanter i Europa-Parlamentet i valgperioden 2004-2009 til det antal repræsentanter, der er anført i artikel 190, stk. 2, i traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab og i artikel 108, stk. 2, i traktaten om oprettelse af Det Europæiske Atomenergifællesskab, hvortil kommer det antal repræsentanter for de nye medlemsstater, der følger af de tiltrædelsestraktater, som er undertegnet senest den 1. januar 2004.

3. Såfremt det i stk. 2 nævnte antal medlemmer er på under 732, korrigeres antallet af repræsentanter, der skal vælges i hver enkelt medlemsstat, forholdsmæssigt, således at det samlede antal kommer så tæt på 732 som muligt, dog uden at denne korrektion fører til, at det antal repræsentanter, der skal vælges i hver enkelt medlemsstat, overstiger det antal, der er fastsat i artikel 190, stk. 2, i traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab og i artikel 108, stk. 2, i traktaten om oprettelse af Det Europæiske Atomenergifællesskab for valgperioden 1999-2004.

Rådet træffer afgørelse herom.

4. Uanset artikel 189, stk. 2, i traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab og i artikel 107, stk. 2, i traktaten om oprettelse af Det Europæiske Atomenergifællesskab vil antallet af medlemmer af Europa-Parlamentet, såfremt en eller flere tiltrædelsestraktater træder i kraft, efter at Rådet har truffet den i nærværende artikels stk. 3, andet afsnit, nævnte afgørelse, midlertidigt kunne overstige 732 i anvendelsesperioden for denne afgørelse. Den samme korrektion, som er nævnt i nærværende artikels stk. 3, første afsnit, anvendes på det antal repræsentanter, der skal vælges i de pågældende medlemsstater.

Artikel 3

Bestemmelser vedrørende stemmewægtningen i Rådet

1. ⁽¹⁾ (Ophævet)

⁽¹⁾ Stykket er ophævet ved tiltrædelsesakten af 2003.

2. På tidspunktet for hver enkelt tiltrædelse beregnes den tærskel, der er nævnt i artikel 205, stk. 2, andet afsnit, i traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab og i artikel 118, stk. 2, andet afsnit, i traktaten om oprettelse af Det Europæiske Atomenergifællesskab, således, at tærsklen for det kvalificerede flertal udtrykt i stemmer ikke overstiger den tærskel, der følger af tabellen i erklæringen vedrørende udvidelsen af Den Europæiske Union, som er optaget i slutakten fra den konference, der har vedtaget Nice-traktaten.

Artikel 4

Bestemmelser vedrørende Kommissionen

1. ⁽¹⁾ Den 1. november 2004 og med virkning fra det tidspunkt, hvor den første Kommission efter denne dato træder i funktion, affattes artikel 213, stk. 1, i traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab og artikel 126, stk. 1, i traktaten om oprettelse af Det Europæiske Atomenergifællesskab, således:

»1. Kommissionens medlemmer vælges under hensyn til deres almindelige duelighed, og deres uafhængighed skal være uomtvistelig.

Kommissionen skal omfatte en statsborger fra hver medlemsstat.

Antallet af medlemmer af Kommissionen kan ændres af Rådet med enstemmighed.«.

2. Når Unionen omfatter 27 medlemsstater, affattes artikel 213, stk. 1, i traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab og artikel 126, stk. 1, i traktaten om oprettelse af Det Europæiske Atomenergifællesskab, således:

»1. Medlemmerne af Kommissionen vælges under hensyn til deres almindelige duelighed, og deres uafhængighed skal være uomtvistelig.

Antallet af medlemmer af Kommissionen er lavere end antallet af medlemsstater. Kommissionens medlemmer vælges på grundlag af en ordning med ligelig rotation, hvis nærmere detaljer vedtages af Rådet med enstemmighed.

Antallet af medlemmer af Kommissionen fastsættes af Rådet med enstemmighed.«.

Denne ændring finder anvendelse fra den dato, hvor den første Kommission efter datoen for den syvogtyvende medlemsstats tiltrædelse af Unionen træder i funktion.

3. Efter den syvogtyvende EU-medlemsstats undertegnelse af tiltrædelsestraktaten fastsætter Rådet med enstemmighed:

— antallet af medlemmer af Kommissionen

⁽¹⁾ Stykket er ændret ved tiltrædelsesakten af 2003.

- de nærmere detaljer for ordningen med ligelig rotation, der omfatter samtlige de kriterier og regler, der er nødvendige for en automatisk fastsættelse af sammensætningen af de på hinanden følgende kollegier på grundlag af følgende principper:
- a) medlemsstaterne behandles fuldstændig ligeligt for så vidt angår fastlæggelsen af rækkefølgen og varigheden af deres statsborgeres medlemskab af Kommissionen; følgelig kan differencen mellem det samlede antal tjenesteperioder varetaget af statsborgere fra to givne medlemsstater aldrig overstige én;
 - b) med forbehold af litra a) sammensættes hvert af de på hinanden følgende kollegier, således at den demografiske og geografiske spredning i samtlige Unionens medlemsstater afspejles på tilfredsstillende måde.
4. Enhver medlemsstat, der tiltræder Unionen, har ret til ved sin tiltrædelse at få én statsborger som medlem af Kommissionen, indtil stk. 2 finder anvendelse.
-